

Redd Barna

magasinet 1/2023

Gjenforent
etter fire år

Afghanske jenters
nye hverdag

Rullet opp
pedofilt nettverk

100 DAGER ETTER KATASTROFESKJELVET

**ENORMT BEHOV
FOR HJELP**

DU UTGJØR EN STOR FORSKJELL

Verdens befolkning har gått gjennom mange kriser og mye vondt de siste årene. Først herjet pandemien over hele kloden i to lange år. Så fikk vi storkrig i Europa. Mer enn 1200 barn er drept eller skadet i Ukraina, og grusomhetene ser ikke ut til å ta slutt.

I land som Syria og Jemen lider barna fortsatt stor nød, og i Afghanistan får ikke jenter lenger lov til å gå på skole etter 6. klasse. Vi må heller ikke glemme alle naturkatastrofene som truer barns rett til overlevelse – katastrofer som knyttes direkte til klimaendringene og som rammer barna i de fattigste landene hardest.

Krisene har utløst en enorm solidaritet og giverglede. Til tross for strammere økonomi, har mange strukket seg langt for å hjelpe dem som har mistet alt i krig og konflikt eller etter naturkatastrofer.

Takket være dine bidrag har vi vært til stede i 116 land. I løpet av 2022 ga vi direkte hjelp til 48,8 millioner barn rundt om i verden. Det er hele 13,4% flere barn enn året før.

Størst har innsatsen vår vært innen helse og ernæring, der vi har hjulpet 33 millioner barn. Tett etterfulgt av utdanning (9,2 millioner) og barnefattigdom (4,5 millioner).

Sammen har vi blant annet sørget for at ukrainske barn fikk hjelp og trygghet da de flyktet fra hjemlandet. Vi har gjenforent barn med foreldre i Sør-Sudan, gitt utdanning til jenter i Afghanistan og kjempet for miljøet sammen med barn i land som i Kambojsja og Mosambik.

2023 ser dessverre ikke ut til å bli et lettere år for verden og barna. Men sammen med deg og tusenvis av ildsjeler, kan vi klare å hjelpe enda flere.

Tusen takk for at du stoler på oss. Sammen gjør vi verden til et tryggere sted for barn.

Luca Kleve-Ruud
redaktør
magasinet@redbarna.no

Redd Barnas arbeid: Redd Barna kjemper for barns rettigheter og for at alle barn skal overleve, lære og være trygge – uansett hvem de er og hvor de bor. Vi er medlem av internasjonale Redd Barna, verdens største uavhengige bevegelse for barn, og arbeider for og med barn i rundt 116 land. Redd Barna er en medlems- og rettighetsbasert organisasjon med over 96 000 faste givere og medlemmer i Norge. Vi har hovedkontor i Oslo og regionkontorer i Oslo, Kristiansand, Bergen, Trondheim og Tromsø.

Kontakt Redd Barna
Besøksadresse Oslo: Bøkkerveien 2, 0579 Oslo. **Postadresse:** Postboks 6902 St.Olavsplass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 09 00
Internett: www.reddbarna.no

Gavekonto: 8200.01.03000
Felles telefon for alle regionkontorer: 22 99 09 00
Regionkontor i Midt-Norge: Verftsgata 4, 7042 Trondheim Postboks 8881, 7481 Trondheim
Regionkontor i Vest-Norge: Kong Oscars gate 62, 5017 Bergen
Regionkontor i Sør-Norge: Tordenskjolds gate 11, 4612 Kristiansand
Regionkontor i Nord-Norge: Storgata 88, 9008 Tromsø. Postboks 145, 9252 Tromsø
Regionkontor i Øst-Norge: Bøkkerveien 2, 0579 Oslo. Postboks 6902 St.Olavsplass, 0130 Oslo

Redd Barna-magasinet
Utgiver: Redd Barna
Redaktør: Luca Kleve-Ruud
Ansvarlig redaktør: Ingrid Svendsen
Redaksjonen ble avsluttet 8. mai 2023. Redd Barna-magasinet kommer ut fire

ganger i året i et gjennomsnittlig opplag på cirka 100 000 eksemplarer og distribueres vederlagsfritt til medlemmer og personer som slutter opp om organisasjonen. Signerte artikler står for forfatterens egen regning. Ettertrykk tillatt. Vennligst oppgi kilde.
Design og presentasjon: Spoon
E-post: magasinet@redbarna.no
Grafisk produksjon: Panzerprint AS

Redd Barna-magasinet er miljømerket med Svanen, som er en garanti for at det merkede produktet holder en høy miljømessig standard. Kroonpress, som trykker dette bladet, er godkjent som svanemerket bedrift. Det vi si at hele produksjonen følger strenge miljøkrav fra råvare til ferdig produkt.

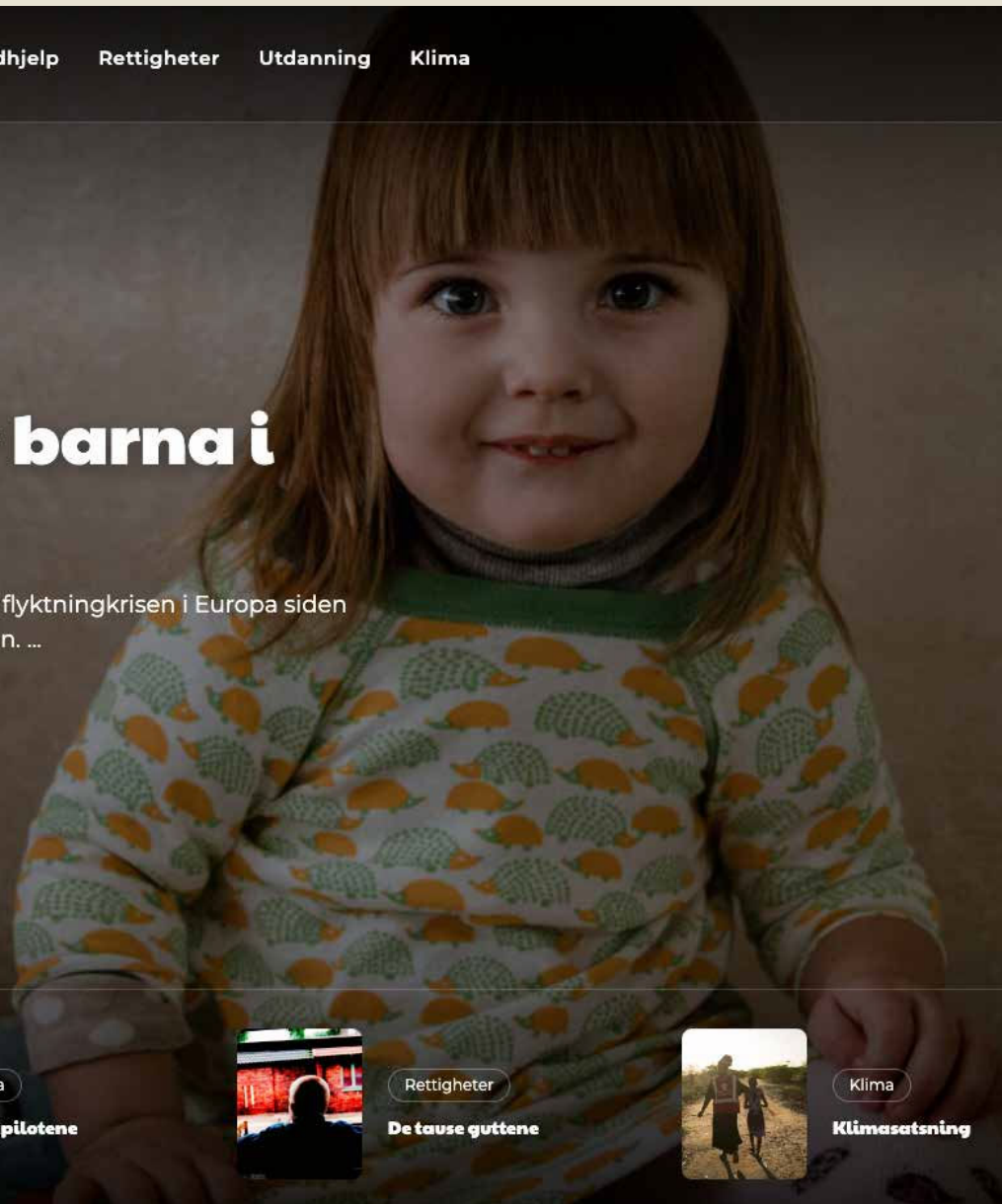
Redd Barna-magasinet er Miljøfyrtårn-sertifisert. Som Miljøfyrtårn tar vi bærekraft på alvor, og jobber kontinuerlig med miljøforbedringer og med å redusere våre klima- og miljøutslipp. Blant annet er Redd Barna-magasinet pakket i flerlagt biofilm, som er 100 prosent nedbrytbar og skal kastes som matavfall.

Redd Barna har vært medlem av innsamlingskontrollen siden 1995. Stiftelsens formål er å ivareta allmennhetens interesser i at innsamlinger til humanitære, kulturelle og religiøse formål organiseres og gjennomføres på en betryggende måte, og at midlene forvaltes forsvarlig.

Synspunkter på Redd Barna-magasinet?
Tips eller ideer? Skriv til oss på magasinet@redbarna.no

hjelp Rettigheter Utdanning Klima

barna i

flyktningkrisen i Europa siden
n. ...

a
pilotene

Rettigheter

De tause guttene

Klima

Klimasatsning

NYTT DIGITAL- MAGASIN!

Vi har endelig fått en digital utgave av Redd Barna-magasinet. Vi håper den vil falle i smak. Her får du alle sakene som kommer ut i papirutgaven. Skann koden for å lese det digitale magasinet og del gjerne med venner og bekjente på sosiale medier. En deling fra deg kan inspirere venner og kjente til å gjøre en forskjell. Les også magasinet her: magasinet.reddbarna.no

INNHold

SIDE 4

Gjenforening nummer 6736

Krigen i Sør-Sudan har skilt tusenvis av barn fra sine foreldre. Bli med når Redd Barna gjenforener Domaac med familien etter fire lange år.

SIDE 18

Barnas klimakamp

Klimakrisen og ekstremværet setter millioner av liv i fare hvert år, og det er barna i de fattigste landene som er mest utsatt.

SIDE 30

Æresmedlem i Redd Barna

Mette Støtvig har stilt opp for Redd Barna i over 55 år. Selv mener ildsjelen fra Larvik at det er hun som har mest å takke for.

SIDE 34

Fra student til barnearbeider

Jenter nektes å gå på skole i Afghanistan. Hender som en gang holdt i pinner og bøker - holder nå verktøy, bøtter og fat.

SIDE 42

Avslørte pedofilt nettverk

Martin var 15 år og trodde han chattet med en gutt på samme alder. Men da de avtalte å møtes i Bergen sentrum, viste det seg å være en 39 år gammel politimann.

FOTO: LINH PHAM, REDD BARNA

Klimakrisen side 18

**- TRODDE ALDRI
JEG SKULLE FÅ
SE MAMMA IGJEN**

Domaac var ti år gammel da rebeller angrep hjemstedet, drepte landsbyboere og tvang barn og voksne på flukt.

TEKST: PHILIP CRABTREE FOTO: INGE LIE

Regnssonngen er over og gjørmnen på bakken er nesten tørr. Redd Barna befinner seg i en landsby øst i Sør-Sudan, på grensen til Etiopia. Solen står høyt på himmelen over innhegningen med de fire leirhyttene.

Spent knytter Domaac de nye skoene. Kompisen Kwoth står og ser på. De to 14-åringene – som er bestevenner og nærmest som brødre å regne – veksler ikke så mange ord denne morgenen. Særlig Domaac er preget av stundens alvor. Det er han som skal hjem, til mamma og broren. Han har ikke sett dem på snart fire år.

Kvelden i forveien holdt fosterfamilien avskjedsfest for ham. 30 barn og voksne sang tradisjonelle nuer-sanger og danset i timevis. Nå går guttene ned

til elven for å bli kjørt med båt til flyplassen.

Etter fire års vennskap skal den ene nå reise. Ingen kan med sikkerhet si når – eller engang om – de noen gang får treffe hverandre igjen. Avstandene er store i dette fjerntliggende området, som ligger rundt 50 mil nordøst for Sør-Sudans hovedstad, Juba.

– Jeg er veldig glad på vegne av Domaac, sier Kwoth.

Han unner sin nye «bror» å reise hjem, selv om han kommer til å savne den daglige kontakten.

2019: DAGEN REBELLENE ANGREP

Vi spoler tilbake i tid. Året er 2019. I en annen landsby ni mil unna: Den tørre sesongen er nettopp

Domaac vinker farvel til fosterfamilien sin.

FAKTA OM SØR-SUDAN

- Sør-Sudan erklærte seg uavhengig 9. juli 2011, og er dermed verdens yngste land. Det utgjør cirka en tredel av landområdet til det gamle Sudan, som det separerte seg fra.
- Forholdet mellom nord og sør har vært preget av konflikt helt siden andre verdenskrig. Også etter 2011 har konflikt, vold og politiske og økonomiske kriser preget Sør-Sudan.
- I desember 2013 brøt det ut borgerkrig mellom partene som tidligere hadde stått sammen om frigjøringsbevegelsen. I 2018 inngikk partene en fredsavtale. Den er skjør og hindrer ikke vold og lokale konflikter på tvers av geografiske og etniske linjer. Millioner av mennesker er drept, skadet eller tvunget på flukt gjennom årene.
- Sør-Sudan er i en alvorlig humanitær krise. Det anslås at rundt tre fjerdedeler av befolkningen har behov for humanitær nødhjelp, det vil si nesten ti millioner mennesker. Barn og kvinner er de mest utsatte.
- Sør-Sudan er nummer 188 av 188 land på Human Development Index for menneskelig utvikling.

startet, og en stor gruppe landsbyboere er i ferd med å flytte kveget nærmere elven for å gi dyrene mat.

Landsbyboerne er helt uforberedt på angrepet. Rebellene skyter på alt og alle, og i det blodige kaoset flykter folk til alle kanter. 10 år gamle Domaac løper alt han kan og mister kontakt med resten av familien i forvirringen som oppstår. Så oppdager han noen barn og voksne som har løpt bort fra landsbyen, og slår seg sammen med dem.

I tre uker fortsetter flukten til fots, bort fra angriperne. Solen steker, det er varmt og lite skygge under de lave buskene. De deler det lille de finner av mat.

– Underveis tenkte jeg hele tiden på å snu og gå

tilbake. Men jeg var redd for at moren min og broren min var blitt drept under angrepet, forteller Domaac.

DEN ENDELØSE FLUKTEN

Gruppen som Domaac har slått seg sammen med, fortsetter å gå mil etter mil. 10-åringen går kraftig ned i vekt. Han blir syk og har store smerter i magen. Noen av de voksne i gruppen prøver å skaffe hjelp gjennom folk de kjenner. Etter en stund kommer de fram til at Domaac har familie i neste landsby.

Etter å ha vandret i mer enn ni mil, kommer gruppen endelig til landsbyen. Her blir han tatt godt imot av fetteren som tar ansvar for gutten og ►

De har opplevd mye sammen de siste fire årene, og savnet kommer til å være stort når Domaac reiser tilbake til familien sin. Men fosterbror Kwoth (t.h.) er glad på Domaacs vegne.

lar ham bo hos seg. Selv om Domaac nå er i sikkerhet og får god omsorg, er han urolig for hvordan det har gått med moren og broren.

Samtidig sliter han fortsatt med magesmerter som ikke gir seg.

Tre måneder senere ordner fetteren med båttransport til et sykehus i Gambell-regionen på den etiopiske siden av grensen. Her blir han operert, men operasjonen er langt fra vellykket.

Noen måneder senere er han fortsatt syk. Han blir flydd med et helikopter fra internasjonale Røde Kors til hovedstaden Juba. Der tar de blindtarmen med en enkel operasjon, og endelig blir han bedre.

Domaac begynner å falle til ro på det nye hjemstedet. Han blir god venn med husets sønn Kwoth,

som er på omtrent samme alder. Domaac begynner etter hvert på skolen, og finner også fort fram til Redd Barnas barnevennlige aktivitetsområde.

Tre ettermiddager i uken går han til den trygge lekeplassen, der ansatte og frivillige fra Redd Barna leder aktiviteter og snakker med barna. Når Redd Barnas spesialister på barns beskyttelse forstår at Domaac er blitt skilt fra sin egentlige familie, starter de prosessen med å få ham hjem igjen.

GJENFORENES ETTER FIRE ÅR

Redd Barna er med når dagen endelig er kommet og Domaac skal gjenforenes med sin biologiske mor og bror.

Det er ikke mulig for Domaac å reise hjem langs

den samme ruta på landjorda som han tok da han flyktet. Med svekket helse, knapt farbare veier og fare for angrep og bortføring av rebeller, ville en slik tur vært livsfarlig for gutten.

Nå skal han først reise med en hurtiggående elvebåt, deretter helikopter og fly. I samarbeid med UNICEF er det avtalt å fly gutten med FNs helikopter- og flyservice UNHAS. De må først fly til hovedstaden Juba, og deretter til morens landsby.

Domaac tar farvel med fosterfamilien ved inngangen til helikopterlandingsplassen. Han skal reise med en av Redd Barnas medarbeidere, som leder arbeidet med familiesporing og gjenforening i Sør-Sudan.

Et øyeblikk er han usikker på om papirene er

med. Men alt er i orden. Kwoth og de andre smiler og vinker, før Domaac går bort til trappen til det enorme Mil-helikopteret.

– Før jeg traff noen fra Redd Barna, var jeg redd for at jeg aldri ville få se moren min igjen. Jeg turte ikke helt å håpe på at det ville skje, sier han.

Gjennom det runde vinduet ser han hvordan helikopteret letter fra bakken. Han tar øreklokkene på hodet og ser ned på det øde landskapet. For fire år siden gikk han her i tre lange uker, og overlevde så vidt. Endelig skal han hjem igjen!

MIN SØNN! MIN SØNN!

Etter flere timers flytur blir Domaac tatt imot av Redd Barna. Snart sitter Domaac i den hvite Redd ▶

◀ Domaac har tatt på øreklokkene. Gjennom det runde vinduet ser han hvordan helikopteret flyr over det øde landskapet. For fire år siden gikk han her i tre lange uker, og overlevde så vidt. Endelig skal han hjem igjen.

▲ Drømmen om å være sammen med familien igjen har gått i oppfyllelse. Storebror løfter Domaac opp i luften og konstaterer at han ser helt lik ut som før. Han har bare blitt veldig mye høyere.

Barna-bilen som skal kjøre ham helt hjem. Han ser forventningsfullt rundt seg, og kjenner igjen et ansikt her og der underveis.

Bilen tar av fra grusveien og kjører gjennom høyt gress. Sakte nærmer bilen seg hyttene som er hjemmet hans. Der står mor og bror, familie og venner og er minst like spente. De kaster seg over ham i det han går ut av bilen. Moren holder litt igjen, men så holder de rundt hverandre i en stor klem.

– Min sønn! Min sønn! roper moren. Hun kan ikke få nok av barnet sitt som hun ikke har sett på fire år.

Snart er gledesdansen i gang blant familie, venner og naboer.

– Jeg er så utrolig glad for at han er tilbake. Tenk at han står her foran meg!

Moren samler flere av de andre kvinnene til bønn, håndflatene vendt oppover. De ber høyt til Gud og takker for at Domaac er hjemme.

LENGTET HJEM

– Han ser ut som før, men han har blitt veldig høy!

Storebror Nhial ser bort på sin nå 14 år gamle bror, som han ikke har sett siden januar 2019.

Moren klarer ikke å holde gledestårene tilbake. Det er akkurat som Domaac har sett for seg. Den stillfarne gutten har lengtet etter familien sin og drømt om å få komme hjem igjen fra første dag.

Han har hatt det godt hos slektningene, men målet var alltid å få reise tilbake til mor, bror og sin egen landsby.

– Først trodde jeg at han var død, for mange ble drept og såret den dagen. Selv om jeg senere fikk vite at han levde og vi har hatt litt kontakt på mobiltelefon, visste jeg ikke når eller hvordan vi kunne møtes igjen, sier hun, og legger til:

– Jeg har vært fryktelig bekymret for ham. Jeg har hatt det vondt og var aldri glad.

Domaac får vite mer om hva som skjedde den

dagen rebellene angrep. Storebroren Nhial overlevde nærmest ved et under. Flere av de andre mennene som passet kveget sammen med ham ble drept. Det gikk også tid før broren og moren fant hverandre igjen.

– Da angrepet skjedde og Domaac kom bort fra oss, ble jeg lei meg og veldig sint. Jeg tenkte på å gå ut og lete etter ham, men jeg hadde ikke noe å stille opp med mot rebellene. Også mor ble borte, men hun kom heldigvis fort tilbake, forteller broren.

ØNSKER SKOLEGANG FOR SØNNEN

Nå er de lykkelige over å være sammen igjen, selv om livet ikke er enkelt i denne delen av Sør-Sudan. Hverdagen er preget av lokale konflikter, flom og tørke om hverandre. Økonomien er dårlig og det mangler tilbud innen helse og utdanning.

Verken moren eller broren har fast arbeid. Etter rebellenes herjinger har de heller ikke kyr. De livnærer seg av egne avlinger, frukt fra trærne og jakt.

Moren ønsker at Domaac skal utdanne seg i fremtiden, selv om han har utfordringer med helsen. Skolen i landsbyen ligger et godt stykke unna huset, men Redd Barnas feltarbeidere skal nå sørge for oppfølging av gutten og sikre at han får skoleplass.

Vi spør Domaac om han føler hevnlyst mot rebellene som angrep landsbyen.

– Nei, folk lever slik som dette her. Det er ikke mulig å straffe dem, mener han.

Vi forlater familien mens feiringen fortsetter. Dansen går rundt tuntreet mens nuer-sangene nok en gang fyller ettermiddagsluften.

Domaac er hjemme igjen, akkurat som i drømmen. ●

Vi har endret navnene for å beskytte familien.

«Jeg er så utrolig glad for at han er tilbake. Tenk at han står her foran meg!»

DOMAACS MOR

REDD BARNA I SØR-SUDAN

- Internasjonale Redd Barna har vært til stede siden 1989.
- I 2021 nådde vi over 1,5 millioner barn gjennom internasjonale Redd Barnas arbeid.
- Redd Barna i Norge bidrar med midler fra Norad, FN, SIDA og norske fastgivere.
- De viktigste områdene er utdanning, beskyttelse, helse og ernæring og matsikkerhet. I mange deler av landet er skole- og helsetjenester drevet av internasjonale hjelpeorganisasjoner.
- Redd Barna jobber for å styrke barns rettigheter og medvirkning, i samarbeid med myndighetene. En stor kampanje for barn heter «The South Sudan I want».
- Redd Barna leder det nasjonale arbeidet med familiesporing og gjenforening for å bringe barn og familier sammen etter konflikt.
- Redd Barna jobber i åtte av de ti delstatene.

«Min sønn! Min sønn!» Gjensynet med mamma er følelsesmessig sterkt for begge to. Det er gått nesten fire år siden rebellene angrep landsbyen og de kom fra hverandre.

GJENFORENING NUMMER

6736

Rebellene sparer ingen når landsbyer angripes, og barn er ofte mål.

Titusenvis av barn er bortført, tvangsflyttet eller har på annet vis kommet bort fra sine familier. Flere av Redd Barnas ansatte er selv fra Akobo og kjenner konflikten på kroppen.

Victoria er saksbehandleren som først møtte Domaac og oppdaget at han var blitt tvunget bort fra moren sin etter angrepet i landsbyen.

– Da vi spurte ham direkte om hva som var galt, forklarte han alt og viste oss arrene sine. Han var veldig emosjonell og redd for at vi ikke skulle tro på ham. Jeg sa at han ikke skulle bekymre seg, at vi skulle ta vare på ham og ta ham med hjem til mamma.

Siden 2013 har Redd Barna ledet arbeidet med familiesporing og gjenforening i Sør-Sudan. Det hele startet som en enkelt Excel-database, men har nå blitt en skybasert tjeneste som inneholder over 13 000 navn på bortkomne barn. Hele 32 organisasjoner deltar nå i sporingen og legger opplysninger inn i databasen.

I denne databasen er Domaac barn nummer 6 736 som er gjenforent med sin familie.

– Situasjonen for barn er alarmerende, forteller Yine Beatrice, Redd Barnas systemkoordinator, som leder den nasjonale databasen.

Det unge landet er sterkt rammet av korrupsjon, svak økonomi, dårlig tilgang på mat og klimaeendringer. Til tross for fredsavtalen som er inngått mellom de ulike partene i borgerkrigen i Sør-Sudan, fortsetter sammenstøtene mellom rivaliserende grupper lokalt. ●

Domaac (i midten) har satt seg ned sammen med venner og spiller Ludo. De har fått med seg Nyagoa (t.v.) - en av våre dyktige ansatte som jobber med å identifisere barn som har kommet bort fra foreldrene.

DE ER REDD BARNAS FELTARBEIDERE

Feltarbeiderne jobber i team og har ulike roller for å ivareta alle sider ved barns behov for beskyttelse i en konfliktsituasjon. Teamene består blant annet av aktivitetsledere, rådgivere, psykologer, saksbehandlere og feltarbeidere som sprer informasjon i landsbyene.

NYAGOA

Min jobb er å identifisere og registrere barna som har kommet bort fra familiene sine. Jeg sørger også for å øke bevisstheten om bortkomne barn i lokalmiljøet. For tiden er jeg saksbehandler for 31 barn. Antall barn som trenger hjelp er stort. Derfor synes jeg at jobben min er så viktig.

NYAKHAN

I dette lokalsamfunnet bidrar jeg til å øke folks bevissthet om barns beskyttelse. Jeg gir opplæring, driver aktiviteter på den trygge lekeplassen, og overvåker vårt arbeid i landsbyen. Jeg gjør denne jobben fordi det gir meg glede og reduserer mitt eget stress. Det er krise i Sør-Sudan, men barna her er trygge akkurat nå. Vi gjenforener barn med sine familier, og foreldrene får igjen barna sine.

TOANG

Jeg er aktivitetsleder for barn på de trygge lekeområdene. Målet er at de skal få et håp om en bedre framtid. Vi gir dem den oppfølgingen som de trenger.

WIYUAL

Min rolle er å finne fram til de barna som er rammet av konflikten. Jeg er rådgiver for barna, setter meg ned med dem og lar dem åpne opp om sine følelser.

DANIEL

Min motivasjon for å jobbe i Redd Barna er å sikre at barna er trygge, beskyttet og går på skole.

LUHAL

Min rolle er svært viktig på grunn av situasjonen i Akobo, som er gjennomsyret av konflikt. Det er stort sett krig kontinuerlig. De trygge lekeområdene er viktige for barn fordi det er der de kan være trygge og slippe å bekymre seg. Samtidig kan vi kartlegge de mest sårbare barna og finne ut hvordan vi kan støtte dem.

VICTORIA

Jeg elsker jobben min. Her er det mange utfordringer som bortføringer, flom, krig og konflikter mellom lokale grupper. Å jobbe med Redd Barna betyr at jeg kan bygge noe positivt i samfunnet. Jeg kan oppfordre unge mennesker til å få seg en utdanning, slik at de kan komme videre med livene sine.

DETTE ER NOE AV DET DU HAR BIDRATT MED FOR UKRAINSKE BARN

TEKST: LUCA KLEVE-RUUD

Krigen i Ukraina utløste den største og raskest voksende flyktningkrisen i Europa siden andre verdenskrig. I løpet av få uker flyktet millioner av mennesker til tryggere områder innad i Ukraina og til Russland, og til naboland som Polen, Romania, og Moldova.

Starten på krigen førte også til en giverglede vi sjelden har sett. Uoppfordret startet enkeltpersoner, skoleklasser og bedrifter å samle inn det de kunne for å hjelpe ukrainerne som måtte flykte fra sine hjem. Takket være ditt og 100 000 andre Redd Barna-støttespillere sitt engasjement, kunne vi raskt hjelpe barna og deres familier.

I over ett år har våre lokalt ansatte jobbet med å forbedre barnas situasjon. Sammen har vi nådd 1 095 323 personer i Ukraina og områdene rundt, deriblant 614 118 barn. ●

FOTO: OLEKSANDR KHOMENKO

34 291 personer fikk husly og nødvendig utstyr i Ukraina

Valentyn, en av våre lokalt ansatte, inspiserer varmeanlegget som Redd Barna har installert på et sykehus i Sumy-regionen. Hvert år mottar dette sykehuset 11 000 pasienter, inkludert 1300 barn og 400 kvinner som skal føde. Sykehuset ligger ved grensen til Russland og ble ødelagt under et angrep.

Redd Barna samarbeider tett med lokale partnere. Vi hjelper til med rehabilitering av skoler og sykehus som har blitt utsatt for angrep og leverer varmeanlegg slik at kritiske bygg og sårbare familier får varme gjennom vinteren. I tillegg gir vi familier husly og nødvendig utstyr som senger og madrasser.

Dette gjorde vi i Norge

I mars 2022 visste vi lite om hvordan flyktningssituasjonen i Ukraina ville påvirke oss. Redd Barna var klare til å opprettholde og oppskalere aktivitetene, både på mottak og integreringsaktiviteter etter bosetting.

26

MOTTAK

Redd Barna arrangerte aktiviteter ved 19 akuttmottak og 7 ordinære mottak.

203

AKTIVITETER

Barna fikk blant annet være med på utflukter til lekeland, Dyreparken, Kongeparken, gårdsbesøk, bowling, filmkvelder med ukrainsk tale, sommerleir, sirkusskole, matkurs, hobbyverksted og julefest.

1091

BARN

Nesten 1100 barn var med på aktivitetene som Redd Barna* arrangerte.

*Redd Barna skiller ikke mellom flyktninger fra ulike land på aktivitetene i Norge. Det store flertallet har imidlertid vært barn fra Ukraina.

204

FANTASTISKE FRIVILLIGE

Over 200 frivillige har vært med på å gjøre dette mulig.

FOTO: PEDRO ARMESTRE, REDD BARNA

Åtte midlertidige overnattingssteder i Romania

Alina (30) sitter ved siden av datteren Mila (1) i et telt på et av de midlertidige overnattingsstedene som Redd Barna fikk opprettet i Romania. Etter å ha gjemt seg i kjelleren hjemme i Ukraina i tre dager, flyktet Alina over grensen til Romania sammen med sine tre barn. Her ble hun og barna møtt av Redd Barna. Familien har blant annet fått mat og drikke, babyutstyr, et sted å sove og tilgang til trygge leke- og læreområder for barna.

FOTO: PAUL WU, REDD BARNA

133 skoler og hjelp til digitalundervisning er støttet

Maryna (12) flyktet fra Kharkiv til Chernivtsi med sin mor og bror. Takket være Redd Barna fikk hun en ryggsekk fylt med skolesaker og muligheten til å fortsette studiene på nett. For å gi barna mulighet til å fortsette utdanningen, deler vi ut læremidler til barn og lærere. Vi reparerer også skoler som er skadet og kjøper inn utstyr til skoler i tilfluktsrom slik at barn kan være trygge under angrep.

38

DØGN I TILFLUKTSROM ER GJENNOMSNIET FOR BARN I UKRAINA SIDEN KRIGEN STARTET.

5 352 000

UKRAINERE ER INTERNT FORDREVNE (UNHCR)

FOTO: ADAM NURKIEWICZ, GETTY IMAGES

1800 barn fikk dra på sommerskole

Redd Barna har drevet sommerskoler i Polen, Romania og Litauen. Her har vi gitt mer enn 1800 ukrainske barn muligheten til å få nye venner, drive med idrett, delta i kunst- og håndverksaktiviteter og motta psykososial støtte fra profesjonelle terapeuter.

62 trygge leke- og læreområder

Mariia (7) og hennes familie måtte gjemme seg i kjelleren da krigen startet. Nå kan Mariia besøke et trygt oppholdssted som vi driver sammen med en av våre lokale partnere. Her kan hun sosialisere, få oppfølging, leke og være et barn igjen. Redd Barna driver trygge leke- og læreområder i blant annet Ukraina, Polen, Litauen og Romania.

FOTO: KATERYNA ALIEKO, REDD BARNA

FOTO: REDD BARNA

34 770 personer fikk psykososial støtte og oppfølging

Kateryna (16) er blant millioner av ukrainske flyktninger som er tvunget til å starte et nytt liv i et fremmed land. Til å begynne med var det vanskelig å få venner i Italia. Men med hjelp fra Redd Barna fikk hun psykososial støtte og deltok i aktiviteter – som førte til at hun fikk nye venner.

Les mer om hva vi har gjort for ukrainske barn

DET SKJER I VERDEN

FOTO: BASSAM AL-THOLAYA, REDD BARNA

KJEMPER FOR LIVET

JEMEN

Konflikten i Jemen startet for åtte år siden. Den humanitære krisen i landet blir fortsatt beskrevet som en av de verste i verden. Mangel på grunnleggende tjenester, blokader og ekstrem matusikkerhet gjør at mange barn og voksne må kjempe hver eneste dag for å finne mat til neste måltid. Redd Barna er til stede i Jemen, og vi gjør alt vi kan for å hjelpe barn som Huda (1 måned). Her får hun behandling på et Redd Barna-støttet helsesenter i Hajjah, nordvest i Jemen. Takket være Redd Barnas støttespillere har helsesenteret også blitt utstyrt med røntgenmaskin, en maskin for analyse av blodprøver, medisinsk utstyr, medisiner og møbler.

BRANN I FLYKTNINGLEIR

BANGLADESH

Titusener av mennesker ble hjemløse da det nok en gang brøt ut brann i flyktningleiren for rohingyar i Cox's Bazar, Bangladesh. Flammene spredte seg raskt. 2165 midlertidige hus, 3 helseklinikker, 35 moskeer, 5 læresenter og vannsystemet brant ned. Fire av Redd Barnas bygninger ble også totalskadet i brannen.

Forholdene i Cox's Bazar er ekstremt vanskelige, men Redd Barna fortsetter sitt arbeid for barna i leiren. Vi gir dem blant annet tak over hodet, utdanning og helsehjelp.

FOTO: RUBINA HOQUE ALEE, REDD BARNA

TILBAKE PÅ SKOLEBENKEN

PAKISTAN

I fjor tok livet til Nafeesa (10) og hennes familie en brå vending. I den voldsomme flommen, som la en tredel av landet under vann, mistet de huset, avlingen, husdyrene og nesten alt de eide.

Vannstanden i Pakistan er fortsatt høy mange steder. Nafeesa og familien har likevel klart å flytte tilbake, og de har nå fått bygget seg en midlertidig hytte på samme sted som huset deres en gang stod.

Nafeesa og hennes bror får skolegang på et midlertidig læresenter som Redd Barna har startet. Her kan Nafeesa og de andre barna i området fortsette utdannelsen. Elevene får også skolesekker, bøker og skrive- og tegnesaker.

FOTO: KHAULA JAMIL, REDD BARNA

ENDELØS TØRKE

ETIOPIA

For sjetten år på rad har en dårlig regnesesong ført til tørke i store deler av Etiopia. Tørken knyttes til klimaendringene, og livsgrunnlaget til millioner av mennesker er truet. Avlinger blir ødelagt, husdyrene dør og mennesker må dra fra sine hjem for å finne mat og vann et annet sted.

16 år gamle Zeynab bor i Afar-området, nordøst i Etiopia. Hun har fått tilgang til rent vann takket være en Redd Barna-støttet vannforsyning. Distribusjon av rent drikkevann er en viktig del av Redd Barnas arbeid (WASH*) for å redusere og hindre spredning av sykdommer. I tillegg til vannforsyninger, har vi det siste året jobbet med helse, ernæring, utdanning og barnevern.

* WASH er Redd Barnas arbeid med å redusere sykdommer og hindre død. Urent drikkevann, dårlig tilgang til sanitæranlegg og utilstrekkelig håndvask (Water, Sanitation, Hygiene) kan føre til barnesykdommer og død.

774 MILLIONER **BARN** LEVER I FATTIGDOM OG **RAMMES HARDT AV**

KLIMAKRISEN

Klimakrisen og ekstremværet setter millioner av liv i fare hvert år, og det er barna i de fattigste landene som er mest utsatt.

TEKST: JENS MARIUS SÆTHER FOTO: LINH PHAM, REDD BARNA

Skolebarna som bor på innsjøen Tonlé Sap vil gjøre noe med alle miljøproblemene som truer livsgrunnlaget til tusenvis av familier. Gjennom et klimaprojekt på skolen, som Redd Barna støtter, har de startet å rense sjøen for søppel.

«Barn født i 2020 vil bli utsatt for hetebølger sju ganger oftere enn sine besteforeldre.»

ANALYSE VED VRIJE UNIVERSITETET I BRUSSEL

FOTO: FREDRIK LERNERYD, REDD BARNA

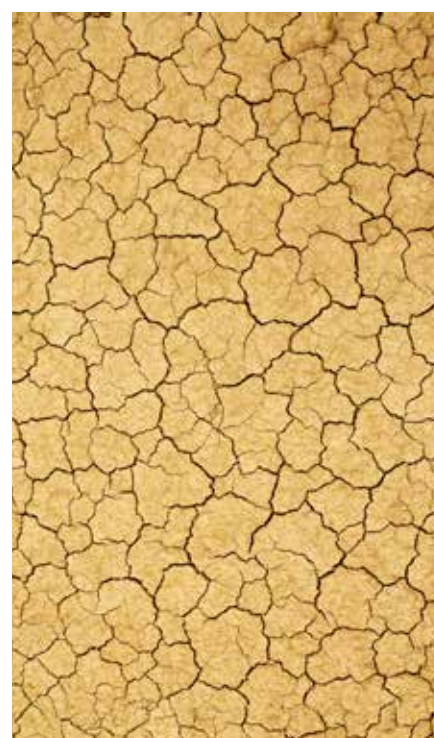
FOTO: AAR MOHAMED, REDD BARNA

FOTO: MATT HOWARD, UNSPLASH

Det er de fattigste landene som rammes hardest av klimaendringene, og det er derfor en stor fare for at forskjellene mellom fattig og rik kommer til å øke i årene framover.

FOTO: OLEG MITIUKHIN, UNSPLASH

«Menneskeheten er på tynn is, og isen smelter raskt.»

FNs GENERALSEKRETÆR ANTÓNIO GUTERRES

Fjorårets ekstremvær ble en kraftig vekker for millioner av mennesker verden over. Det startet med en massiv hetebølge som slo inn over India og Pakistan i mars. Den dødelige hetebølgen varte i mange uker, og flere steder ble det målt temperaturer opp mot 50 grader.

Noen måneder senere ble Europa hardt rammet av ekstrem varme. Det ble satt temperaturrekorder i en rekke land, og tusenvis av liv skal ha gått tapt som følge av heten.

For barn utgjør hetebølger en betydelig fare fordi kroppen deres ikke regulerer varmen på samme måte som hos voksne. Jo flere hetebølger de utsettes for, jo større er faren for helseproblemer. En analyse fra et internasjonalt forskerteam ved Vrije Universitetet i Brussel, viste at barn født i 2020 vil bli utsatt for hetebølger sju ganger oftere enn sine besteforeldre.

EKSTREMTØRKE OG FLOM

2022 huskes også for den ekstreme tørken som rammet tre kontinenter samtidig. I Somalia ble tørken beskrevet som den verste på 40 år. Ifølge myndighetene døde trolig mer enn 40 000 mennesker som følge av tørken, og halvparten var barn under fem år.

Mange land ble i tillegg rammet hardt av stormer og flom. I Pakistan stoppet aldri monsunregnet, og til slutt lå en tredel av landet helt eller delvis under vann. Flere hundre barn døde i katastrofen, og mange millioner mennesker ble hjemløse.

Dette er bare noen av klimakatastrofene fra fjoråret, og ekstremværet ser ut til å fortsette med full styrke i år. Prognosene for sommeren viser at det kommer til å bli rekordvarmt mange steder, og flere land har allerede opplevd store ødeleggelse etter kraftige stormer.

FATTIGE LAND RAMMES HARDEST

I mars i år herjet syklonen Freddy på sørøstkysten av Afrika. Freddy er den mest langvarige tropis-

ke syklonen som noen gang er registrert. Mer enn 600 mennesker døde og mange tusen ble hjemløse. Livsviktige avlinger ble skylt vekk i land som Mosambik og Malawi, der en høy andel av befolkningen lever i fattigdom og hvor matsikkerhet er et stort problem.

I fjor publiserte Redd Barna rapporten *Generation Hope*, der det ble vist til at 774 millioner barn i dag lever i fattigdom samtidig som de rammes hardt av klimakrisen. Det tilsvarer hvert tredje barn i verden, og de aller fleste vokser opp i lavinntektsland.

STOR BEKYMNING BLANT UNGE

Det er barn og unge som er mest bekymret for klodens tilstand. Fjorårets rapport til Miljøagentene og Redd Barna, der 1000 unge i Norge ble spurt om klima og miljø, viste at svært mange unge her hjemme kjenner på avmakt og håpløshet knyttet til klimakrisen. Bare en av fire unge tror verden vil klare å løse klimaproblemene.

De unge har all grunn til å være bekymret. I fjor var nivået av CO₂ i atmosfæren 50 prosent høyere enn i førindustriell tid. Over 190 land har forpliktet seg til å begrense den globale oppvarmingen til godt under 2 grader. Men foreløpig holder verdens ledere stø kurs mot en oppvarming på rundt 3 grader, ifølge den siste rapporten til FNs klimapanel.

– Menneskeheten er på tynn is, og isen smelter raskt.

Det sa FNs generalsekretær António Guterres da rapporten ble lagt fram i mars. Han ga klar beskjed om at verden trenger klimahandling på alle fronter – og at det må skje nå.

Redd Barna støtter oppfordringen til FNs generalsekretær. Hetebølger, flom og tørke setter livene til barn i fare og truer deres rett til overlevelse, helse, beskyttelse og utdanning. Klimakrisen er derfor også en barnrettighetskrise. I årene framover skal Redd Barna bruke store ressurser på klimaprojekter rettet mot barn og unge og sørge for at deres stemme blir hørt. ●

VOKSNE GJØR FOR LITE

I arbeidet med rapporten *Generation Hope* gjennomførte Redd Barna sin største spørreundersøkelse blant barn og unge noensinne. 42 000 barn svarte på spørsmål om hvordan de påvirkes av klimaendringene og økonomisk ulikhet. Barna merker allerede store endringer og mange forteller at de har fått en vanskeligere hverdag. Av rapporten går det også klart fram at barn og unge mener voksne gjør altfor lite både når det gjelder å bekjempe klimakrisen og økonomisk ulikhet i verden.

– DET ER **ÅPENBART** AT DET ER HER VI MÅ **SETTE INN STØTET NÅ**

Å hjelpe barn og unge som rammes knallhardt av klimaendringene, blir en av de aller viktigste oppgavene for Redd Barna i årene framover.

TEKST: JENS MARIUS SÆTHER
FOTO: LINH PHAM, REDD BARNA

Hvordan kan Redd Barna best hjelpe og beskytte barn som skal vokse opp i et klima med stadig mer

ekstremvær og flere naturkatastrofer?

Det siste året har Redd Barna startet en rekke pilotprosjekter som skal gi svar på dette spørsmålet. Pilotene testes nå ut i Palestina, Kambodsja, Colombia, Mosambik og Nepal.

– Vi startet i fjor, og arbeidet skal styrkes og oppskaleres i år, forteller Sine Christensen, som leder klimagruppen i Redd Barna. Gruppen har et langsiktig perspektiv. Samtidig er det viktig å komme i gang med konkrete prosjekter så raskt som mulig.

– Vi kan ikke vente med å sette i gang aktiviteter. Derfor har vi startet med denne pilotmodellen, der vi tester ut ulike måter å jobbe med klima på innenfor våre sektorer, sier Christensen.

– Jeg liker ikke søppel fordi det ødelegger miljøet og forurensrer vannet, sier Ratana. 12-åringen bor i et flytende hus på innsjøen Tonlé Sap i Kambodsja. Foreldrene lever av fiske, men de siste årene har det blitt stadig dårligere fangst på grunn av forurensing, overfiske og endringer i klimaet. Gjennom et Redd Barna-støttet prosjekt, lærer Ratana og andre skolebarn om klimaendringene og hva de kan gjøre med miljøødelegelsene i sitt nærmiljø.

TRUER BARNs RETTIGHETER

En varmere klode truer barns rett til overlevelse. Tørke, flom og ekstremvær fører allerede til matmangel og dårligere tilgang på rent vann mange steder. Barns rett til skolegang og utdanning er også truet av klimaendringene.

– I dag er det flere som blir fordrevet fra sine hjem på grunn av klimakriser enn konflikt. Klimaendringene har derfor tatt over som den største trusselen mot at barn får tilgang til utdanning, sier Christensen. Å jobbe målrettet med klimaprojekter blir derfor svært viktig i årene framover.

– Det er åpenbart at det er her vi må sette inn støtet nå.

I mange land lærer barn lite eller ingenting om klimaendringene. Redd Barna skal derfor jobbe mye med opplæring, slik at barn og unge selv kan ta lederskap i klimakampen, både lokalt og globalt.

– Vi skal finne prosjekter som bidrar til at barn og familier blir mer motstandsdyktige og kan tilpasse seg klimaendringene uten at det går ut over barns rettigheter, sier Christensen.

DOKUMENTERE EFFEKT

Hun understreker at Redd Barna har støttet barns klimakamp i flere år allerede og jobbet mye med beredskap knyttet til naturkatastrofer. De starter derfor ikke på bar bakke. Pilotprosjektene som er startet opp, bygger også videre utdanningskonseptet «Grønn generasjon», som Redd Barna utviklet sammen med miljøorganisasjonen WWF.

Målet med klimaprojektene er at de skal bidra til varige endringer lokalt.

– Vi må dokumentere at det vi gjør har effekt. Det går både på hva barna lærer, hva slags ferdigheter de får og om de tar initiativ og mobiliserer, sier Christensen og legger til:

– Vi skal også måle hva lokale myndigheter gjør med klima- og miljøutfordringene.

Redd Barna jobber nå med å få inn midler så prosjektene kan oppskaleres kraftig. Responsen fra bedrifter, partnere og donorer har så langt vært veldig positiv, og i årene framover håper Redd Barna at også norske myndigheter vil bidra med betydelige midler til klimaarbeidet. ●

5 LAND OG PROSJEKTER

FOTO: MOHAMMED NAYEF, REDD BARNA

KLIMA OG KONFLIKT

PALESTINA

Målet er å gi skolebarn i Gaza og på Vestbredden mer kunnskap om klimaendringene og hva de kan gjøre i sitt nærmiljø for å bedre situasjonen.

Skolebarna får blant annet opplæring i avfallshåndtering, kompostering, alternative energikilder og treplanting. Barna får støtte av lærerne ved skolene til å gjennomføre ulike miljøprosjekter, men de skal selv lede arbeidet.

En del av prosjektet går også ut på å utvikle læringsmateriell for barn som viser sammenhengen mellom klimaforandringer og konflikt.

Palestina er et av de mest utsatte landene i verden for klimaendringene. Knapphet på vann, ørkenspredning og forurenset jord, er allerede et stort problem. Situasjonen forverres ytterligere av den israelske okkupasjonen, som gjør handlingsrommet lite når det gjelder å sette inn tiltak.

KLIMAAKTIVISME

MOSAMBIK

Gjennom prosjektet lærer barn og unge om hvordan de kan tilpasse seg et endret klima og hva de selv kan gjøre lokalt og internasjonalt for å bremse klimaendringene.

En del av prosjektet har vært å støtte etableringen av en nasjonal koalisjon for unge klimaaktivister, som i fjor fikk delta på klimatoppmøtet i Egypt.

Mosambik, som ligger ved kysten sørøst i Afrika, er allerede hardt rammet av klimaendringene. Tørke, tropiske sykloner og flom truer matsikkerheten og tilgangen på rent vann.

Jenter blir diskriminert både når det gjelder utdanning og i arbeidslivet. Kvinner har også generelt liten politisk innflytelse og får ikke den samme tilgangen til naturressurser som menn. I prosjektet blir det derfor vektlagt at jenter skal få den samme muligheten som guttene til å bli hørt og ta del i klimakampen.

FOTO: LINH PHAM, REDD BARNA

RENSER SJØEN FOR SØPPEL

KAMBODSJA

Prosjektet retter seg mot skolebarn som vokser opp i flytende landsbyer på innsjøen Tonlé Sap.

Innsjøen er den største i Sørøst-Asia og den viktigste vannkilden i Kambodsja. Klimaendringene, forurensing og overfiske har ført til at fiskebestanden har gått kraftig ned. Livsgrunnlaget til alle familiene som lever av fiske, er derfor truet.

Vannforurensingen gjør også at barna er mye syke. I Kambodsja har mindre enn tre av ti tilgang på rent drikkevann.

Gjennom prosjektet lærer barna om klimaendringene og hva de selv kan gjøre for å bedre situasjonen i sitt nærmiljø.

Redd Barna har planer om å oppskalere prosjektet til andre områder i Kambodsja, som også er sterkt preget av klimaendringene. Oppskaleringen skal skje i samarbeid med WWF.

FOTO: REDD BARNA

GRØNNE JOBBER

NEPAL

Målet med prosjektet er å hjelpe unge med å skape grønne jobber. I Nepal er det svært vanskelig å finne seg en jobb, og tusenvis av unge forlater landet hvert år. Mange ender opp som sesongarbeidere i India.

Nepal er et av verdens fattigste land og svært utsatt for klimaendringene. Isbreene som smelter i Himalaya og omfattende avskoging, fører til store oversvømmelser – som igjen går hardt ut over avlingene. Vannforurensing er også et stort problem.

Flertallet av befolkningen er sysselsatt innen jordbruk, og det å skape jobber som er tilpasset et klima i endring, blir derfor svært viktig i årene framover.

FOTO: REDD BARNA

URBEFOLKNINGENS KLIMAKAMP

COLOMBIA

Prosjektet retter seg mot urbefolkningen Wayuu som bor i La Guajira nordøst i Colombia. Befolkningen i dette området har dårlig tilgang på vann og underernæring er et stort problem.

La Guajira er en av de varmeste regionene i Colombia, med en gjennomsnittstemperatur på 34 grader. Klimaendringene øker faren for lange tørkeperioder. Mange lever av husdyrhold og jordbruk, og den globale oppvarmingen truer derfor livsgrunnlaget til urbefolkningen.

Gjennom prosjektet ønsker Redd Barna å skape en dialog med urbefolkningen om hvordan de kan løse alle utfordringene knyttet til et endret klima.

En viktig del av prosjektet er også å skape en arena der barn får uttrykke sin bekymring og si sin mening.

ENORMT BEHOV FOR HJELP ETTER

KATASTROFE-

For 100 dager siden ble nærmere 18 millioner mennesker i Tyrkia og Syria rammet av et voldsomt jordskjelv. Mer enn 56 700 mennesker døde.

TEKST: JENS MARIUS SÆTHER FOTO: HURRAS, REDD BARNA

Natt til mandag 6. februar ble Tyrkia og Syria rammet av et massivt jordskjelv. Skjelvets episenter lå 34 kilometer vest for den tyrkiske storbyen Gaziantep, som ligger nær grensen til Syria. I dagene og ukene som fulgte, ble det registrert flere tusen etterskjelv.

Ødeleggelsene var enorme. Byer og lokalsamfunn lå i ruiner, og det ble raskt slått fast at dette var den verste naturkatastrofen i regionen på 100

Vil du gi en gave som gir livreddende hjelp til barna som har blitt rammet? Skann QR-koden over for å gi en gave i **Vipps eller send SMS: MAG til 2230 (kr 200) eller vipps valgfritt beløp til 2230.**

Med din støtte kan vi fortsette arbeidet med å gi sårbare barn medisinsk behandling, rent vann, mat, klær og beskyttelse som hjelper dem gjennom en vanskelig tid.

-SKJELVET

år. I områdene som ble hardest rammet, bor det flere millioner flyktninger som har levd med krig og konflikt i årevis. I Nord-Syria var fire millioner mennesker avhengig av nødhjelp før katastrofen inntraff. Jordskjelvene kom derfor på toppen av en humanitær krise.

De siste månedene har uvær og sykdomsutbrudd forverret situasjonen ytterligere for mange av ofrene. I mars ble totalt 300 000 mennesker i Tyrkia og Syria rammet av storm og flom.

Redd Barna har jobbet døgnet rundt for å hjelpe barn og familier i de verst rammede områdene siden katastrofen var et faktum. Ødelagte veier, flyplasser og kommunikasjonslinjer har gjort hjelpearbeidet vanskelig, men Redd Barna har greid å nå ut til over 366 000 mennesker, deriblant mer enn 180 000 barn.

Behovet for hjelp er fortsatt enormt. I Syria har matmangel og dårlig tilgang på rent vann lenge vært et stort problem, og det har vært en økning ►

Hatem (15) sitter på restene av det som en gang var hans hjem i en landsby i Syria. Under jordskjelvet raste taket ned og fanget hele familien i ruinene. De mistet alt, men alle overlevde.

KATASTROFEN I TALL

- 56 737 døde.
- 17,9 millioner mennesker er berørt av katastrofen, derav 6,2 millioner barn.
- 251 500 bygninger kollapset eller ble fullstendig ødelagt.
- 486 sykehus og helseinstitusjoner ble ødelagt.
- 23 377 skoler og utdanningsinstitusjoner ble skadet eller ødelagt.
- 8,3 millioner mennesker er fordrevet eller trenger husly.
- 5,3 millioner mennesker ble hjemløse i Syria.
- 178 000 kvinner i de rammede områdene er gravide.
- 300 000 mennesker ble rammet av storm og flom i mars.

i antallet underernærte barn. Disse barna har ned-satt immunforsvar og er særlig utsatt for sykdom. På grunn av blant annet dårlige sanitære forhold, har det vært kolerautbrudd i Syria etter skjelvene, og siden mange bor tett i midlertidige leirer, sprer smitten seg raskt.

Redd Barna er også dypt bekymret for barnas mentale helse. Mange har blitt skadet for livet, mistet familie og venner og sett sine hjem bli knust. Alle etterskjelvene har i tillegg skapt en stor frykt i befolkningen, og barn forteller at de har mareritt og ikke får sove.

I både Tyrkia og Syria jobbes det med å få etablert flere trygge soner for barn, der de får tilbud om psykososial støtte og hjelp til å bearbeide alt de har vært igjennom. Under skjelvene ble også tusenvis av skoler ødelagt. Barna i de rammede områdene mistet måneder med skolegang, og mange har fortsatt ikke noen skole å gå til. Redd Barna har derfor jobbet med å få på plass trygge læringsmiljøer og delt ut læringsmateriell til barn og lærere.

I tiden framover skal Redd Barna også dele ut mer kontantstøtte til familier som har mistet sine hjem og alt de eier, slik at de kan kjøpe mat, medisiner og andre ting de trenger for å overleve.

Hjelpearbeidet fortsetter for fullt, og Redd Barna planlegger å nå ut til 1,6 millioner mennesker, deriblant 675 000 barn. ●

FOTO: JOHN OWENS, REDD BARNA

Det er fortsatt stort behov for hjelp. Ahmet, en av våre lokalt ansatte i Tyrkia, deler ut pakker med hygieneartikler, telt, tepper og annet nødvendig utstyr til dem som er rammet av jordskjelvet.

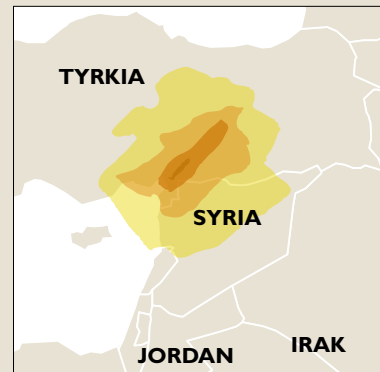

FOTO: AYSE KOCAK, REDD BARNA

I mars delte Redd Barna ut 168 vaskemaskiner til flyktingleirene i de jordskjelvrammede områdene i Tyrkia.

Abeer (3), lillesøsteren Rawan og mange andre barn bor nå i midlertidige leirer i Syria.

Natt til mandag 6. februar ble Tyrkia og Syria rammet av et kraftig jordskjelv. Det ble målt til 7,8 i styrke, og skjelvets episenter lå 34 kilometer vest for byen Gaziantep, som er Tyrkias sjetteste største by. Denne byen ligger 70 kilometer fra grensa til Syria. Etter det voldsomme skjelvet, ble det registrert flere tusen etterskjelv.

DETTE GJØR VI I TYRKIA

Så langt har Redd Barna nådd ut til rundt 130 000 mennesker i Tyrkia, deriblant over 73 000 barn. Sammen med lokale partnere har Redd Barna delt ut mat, klær, tepper, telt, brensel, hygieneartikler og vaskemaskiner. Redd Barna har også rehabilitert en skole og fått ut læringsmateriell til elever og lærere. I tillegg er det opprettet sentre der barna får psykososial støtte. Det jobbes også med vannforsyning og å få på plass sanitæranlegg. Dette arbeidet er viktig for å hindre at barn blir hardt rammet av sykdomsutbrudd.

DETTE GJØR VI I SYRIA

I Syria har Redd Barna samarbeidet med 13 lokale partnere, som har nådd ut til mer enn 236 000 mennesker og nesten 110 000 barn. Det er blant annet delt ut mat, rent vann, tepper, telt, varme klær, hygieneartikler, læringsmateriell til skolebarn og kontantstøtte til familier. Redd Barna bidrar også med psykososial støtte, trygge områder for barn og rehabilitering av helseinstitusjoner. Barn med funksjonshemninger har fått en vanskeligere hverdag etter skjelvene, og Redd Barna har nå inngått et samarbeid med en organisasjon som skal hjelpe dem.

ÆRESMEDLEM I REDD BARNA

Mette Rosvinge Støtvig ble i år tildelt prisen «Æresmedlem» i Redd Barna. Gjennom flere tiår har Støtvig inspirert andre med sitt engasjement og satt barns rettigheter, samt Redd Barna som organisasjon, på kartet.

Hun var med å stifte Redd Barna Larvik i 1967 og var leder for lokalavdelingen fra 1984 til 1998. Støtvig har også hatt en rekke sentrale verv i organisasjonen. Hun kom inn i Redd Barnas representantskap i 1986, som hun senere ledet. Støtvig har også vært medlem av hovedstyret i mange år og sittet i kontrollkomiteen.

– Det er ikke jeg som har gitt noe, det er jeg som har fått

Mette Rosenvinge Støtvig har stilt opp for Redd Barna i 55 år og mottok nylig pris for innsatsen. Selv mener ildsjelen fra Larvik at det er hun som har mest å takke for.

TEKST: JENS MARIUS SÆTHER
FOTO: LUCA KLEVE-RUUD

– Jeg var helt uforberedt, men det er klart jeg ble glad. Det er fryktelig hyggelig å få en påskjønnelse mens du lever.

Det er en grå og våt og kald dag i Larvik. Støtvig synes det også er kjølig inne. Hun spør stadig om vi fryser, legger mer ved i ovnen og ber oss passe på at det ikke slukner.

85-åringen bor alene i et stort hus som ligger på en høyde over byen med utsikt mot sjøen. Mannen hennes gikk bort for noen år siden. Sammen fikk de tre sønner, og i dag har hun sju barnebarn og ett oldebarn.

Mens Støtvig ordner med kaffe og kake, rekker vi å få et inntrykk av livet hun har levd. Huset er fullt av gamle gjenstander fra fjern og nær, og på veggene henger det utklipp fra avisartikler og bilder fra turene

hun har vært med på for Redd Barna til noen av verdens fattigste og mest krigsutsatte land.

Mannen hennes, Anders, var alltid med på disse turene. Selybetalende, understreker Støtvig, som alltid har vært svært nøye med å holde orden i regnskapet.

– Han var veldig engasjert og støttet meg. Jeg har tro på å gjøre ting sammen. Det var i hvert fall veldig positivt for oss. Vi delte de samme holdningene, og Redd Barna fikk to ambassadører.

Ett av bildene på veggen er fra Etiopia, som hun besøkte for over 20 år siden. På bildet går hun gjennom en stor folkemengde med blomster i hendene. Etiopierne ville vise sin takknemlighet for arbeidet Redd Barna gjør i landet. Støtvig har mange minner fra denne turen, og hun forteller om barna hun møtte på et sykehus.

– I den innerste delen av sykehuset var det foreldreløse barn. De hadde blitt levert på trappen. Jeg kom inn til et av barna som akkurat hadde våknet. Barnet var på alder med mine egne barnebarn og smilte til pleieren på sykehuset. Det gjorde et kolossalt inntrykk på meg å møte disse barna som var forlatt.

Mens vi snakker om alle turene hun har vært med på gjennom sine mange verv i Redd Barna, kommer hun stadig på møter med mennesker som har brent seg fast i minnet – som den håpløse situasjonen til

mange av flyktingene hun har møtt og alle barna som har vokst opp med krig og konflikt.

– Det er så mange som ikke har en reell forståelse av hva som foregår rundt om i verden, sier hun og legger til:

– Det er mange som mener vi gir for mye til utviklingsland. Jeg er ikke enig i den kritikken. Folk må forstå at det også handler om hjelp til selvhjelp. Blir det for ille og vanskelig andre steder, blir det opprør, revolusjon og folkeforflytninger. Det sier seg selv.

Støtvigs historie med Redd Barna startet ikke ute i verden, men i Larvik. Hun kommer opprinnelig fra Oslo, men flyttet til kystbyen i 1960 fordi mannen drev forretninger der.

I 1967 spurte svigermoren henne om hun ville være med å starte opp en lokal Redd Barna-avdeling i Larvik. Svigermoren var med i kvinneorganisasjonen Inner Wheel, og flere av kvinnene som var med der, ville nå også engasjere seg i Redd Barna. I starten handlet det mest om å lage ting til messer og samle inn penger til Redd Barna sentralt.

– Vi forsøkte å lage ting som var salgbare. Vi strikket, heklet og sydde. De fleste var fra min svigermors generasjon. Jeg var en av de yngste, men vi hadde det sosialt og hyggelig.

Det hendte at hun ble overrasket over

holdningene til den eldre generasjonen.

– Vi hadde ikke så mye kunnskap da vi startet. Verden var annerledes, men jeg husker at jeg reagerte på at det var en viss naivitet hos den eldre generasjonen. Min svigermor sa i fullt alvor at det ikke er noen som ikke er snille mot barn.

Å få satt søkelyset på at alle ikke er snille mot barn, ble en viktig sak for Støtvig. Hun husker godt da de i 1977 arrangerte det første seminaret om vold og overgrep i nære relasjoner. På denne tiden var temaet fortsatt tabubelagt.

– Det er så viktig at folk får vite om hva som skjer og at det blir snakket om det. På den måten kan man endre holdningene til folk og gjøre det lettere å si ifra, både for voksne og barn.

Gjennom årene holdt de flere seminarer og arrangementer om temaet i Larvik. Støtvig mener det er svært viktig at Redd Barna fortsetter å sette søkelyset på at mange barn vokser opp i hjem der de blir misbrukt.

– Dette holdningsarbeidet kan aldri ta slutt.

For Støtvig har det også vært en hjer-tesak at alle barn skal få være med på aktiviteter og ha et tilbud i ferier, og Redd Barna i Larvik har samarbeidet tett med barneverntjenesten i kommunen i en årrekke for å nå barna som trenger det mest.

Støtvig bruker ikke store ord om seg selv, men for en del år siden fikk hun et tydelig bevis på at jobben hun har gjort for Redd Barna i Larvik har blitt lagt merke til. En dag ble hun oppringt av en advokat som spurte om hva hun gjorde for barn. Støtvig skjønte først ikke hva advokaten mente eller ville.

– Det viste seg at det var en gammel dame som hadde testamentert en masse penger til Redd Barna ved meg. Jeg ante ikke hvem det var.

Støtvig er ikke i tvil om at det arbeidet Redd Barna gjør i Larvik og andre steder i landet fortsatt er viktig, men hun er bekymret for rekrutteringen. For i likhet med idrettslag og organisasjoner over hele landet, sliter de med å få folk til å engasjere seg i det frivillige arbeidet.

– I dag er det dessverre nesten ikke mulig å få folk til å påta seg verv og ansvar.

«Vi hadde ikke så mye kunnskap da vi startet. Verden var annerledes, men jeg husker at jeg reagerte på at det var en viss naivitet hos den eldre generasjonen.»

METTE ROSENVINGE STØTVIG

Hun håper flere får øynene opp for at det å engasjere seg i frivillig arbeid gir mye tilbake.

– Det er ikke jeg som har gitt noe, det er jeg som har fått. Redd Barna er blitt en viktig del av livet mitt. Jeg har fått enormt mye kunnskap både om kulturforskjeller og hvordan det er andre steder i verden.

Selv om hun har trappet noe ned, har hun fortsatt et stort engasjement for arbeidet Redd Barna gjør i Norge og rundt om i verden.

– Det er viktig at en organisasjon som Redd Barna får fram at det skjer mye positivt. Millioner av barn er hjulpet – alt er ikke bare elendighet. Det er viktig å vise at det nytter!

Hun blir oppgitt når hun hører at folk bare vil gi penger om hver eneste krone går til barna.

– Det er mange som ikke skjønner hvorfor det er viktig at noe går til administrasjon. Kostnadene må selvsagt være lavest mulig, men administrasjon må til for at pengene blir brukt på den beste måten. Det er helt uansvarlig om den delen ikke er der.

Støtvig er opptatt av at hjelpearbeid må skje i organiserte former. For hun har også sett at bistand kan slå feil, selv om intensjonen kan være god.

– For mange år siden kjørte jeg gjennom landsbygda i Uganda og kom til et fraflyttet industriområde. Jeg spurte om hva det var, og fikk til svar at det var en nedlagt tekstilfabrikk. De fortalte at det ikke lenger gikk an å drive fabrikk fordi det kom

klær fra Vesten i bøtter og spann. Det blir jo helt feil!

Som et eksempel på hvordan hun mener hjelpeorganisasjonene bør jobbe, trekker hun fram et prosjekt som Redd Barna i Kirkenes startet i Russland om-trent på samme tid som hun var i Uganda.

– De støttet kvinner på Kolahalvøya med symaskiner og tøy, slik at de selv kunne lage sin egen lille virksomhet. Det er jo mye bedre enn å sende alt vi ikke trenger. Vi kan ikke bare gjøre ting fordi vi tror at vi er kjempesnille.

Støtvig skal i år være med på sin fjerde TV-aksjon for Redd Barna, og hun mener det er riktig og viktig at pengene går til barn i krig.

85-åringen har selv opplevd hvordan krigens redsler setter varige spor hos barn. Støtvig vokste opp på Røa i Oslo under krigen. Hun var tre år gammel da Tyskland invaderte Norge i april 1940.

– Jeg husker vi måtte evakuere og at jeg var mye redd. Det var så mye utrygghet – og så var det alle flyalarmene. Vi måtte stadig ned i kjelleren. Jeg var også redd for at folk jeg kjente plutselig skulle forsvinne.

Hun husker også veldig godt at det var lite mat og at de hadde en ku i hagen. Det var naboene i første etasje som eide kua. Av denne familien fikk de melk i bytte mot brød.

– Vi led ingen nød, men jeg husker at jeg slikket fettete stekepannen. Det sier jo litt om hvordan det var.

Støtvig forteller at hun har vært skvetten hele livet, og hun er sikker på at det har med krigen å gjøre.

– Vi fikk et granatsveip på husveggen. Det smalt så veldig, og jeg ble fryktelig redd. Jeg husker også godt eksplosjonen på Filipstad. Den dagen hadde jeg vært ute og lekt. Jeg gikk inn i stuen og skulle til å tenne lyset. Akkurat da jeg tok hånden på lysbryteren, smalt det. Det gjorde et veldig inntrykk.

Støtvig mener det er viktig å huske at det har vært nød og krig i Norge også.

– Siden jeg har opplevd krigen, kan jeg relatere meg til det barn i krig opplever i dag. Vi må bry oss om andre, og vi må huske at det livet vi lever i Norge i dag, ikke er selvsagt. ●

FOTO: PRIVAT

For litt over 20 år siden reiste Støtvig til Etiopia for å se på ulike prosjekter i landet. Hun ble rørt over mottakelsen og hvor takknemlige etiopierne var for det arbeidet Redd Barna gjør i landet.

FOTO: PRIVAT

Ektemannen Anders var alltid med når Mette Støtvig dro ut på oppdrag for Redd Barna. På en reise til Sri Lanka fikk de oppleve elefanter på svært nært hold.

ÆRESMEDLEMSKAP TIL MAGNAR SANNES

Magnar Sannes ble i mars tildelt prisen «Æresmedlem» i Redd Barna. Sannes får prisen for sin lange og innholdsrike fartstid i Redd Barna. Han begynte for alvor i 1999 med sitt sterke engasjement for kambodsjanerne som ble bosatt i Kristiansand og omegn. Gjennom sin rolle som leder av lærerutdanningen på Universitetet i Agder, fikk han til et samarbeid mellom Redd Barna Kristiansand, Fredskorpset og lærerutdanningen. Sannes arbeidsinnsats og brennende engasjement bidro til at barna fikk en bedre tilværelse, både lokalt og i Kambodsja. Sannes var også leder i Redd Barna Kristiansand fra 2002 og fram til 2018, og han er fortsatt sterkt engasjert.

FRA SKOLEELEV TIL BARNEARBEIDER

TEKST: SACHA MYERS
OG LUCA KLEVE-RUUD
FOTO: SACHA MYERS

– Det ble helt stille inne på møterommet. Kollegaen min forsøkte å holde tårene tilbake da hun fortalte at søsteren hennes, som nå nektes utdanning, vurderer å ta sitt eget liv.

Slik starter bloggen til Sacha Myers, kommunikasjonsjef for internasjonale Redd Barna, der hun forteller om det hjerteskjærende møtet med sin afghanske kollega.

Dessverre er ikke søsteren til Myers kollega alene.

Helt siden Taliban tok over makten i fjor sommer, har 1.2 millioner afghanske jenter blitt ute-stengt fra skoler. De har nå ingen mulighet til å fullføre utdanningen.

IKKE UKJENT PROBLEM

Sacha har jobbet som hjelpearbeider i godt over ti år. Hun var i Irak under krigen, i Somalia under de verste tørkeperiodene og i DR Kongo da ebola-epidemien brøt ut.

Hun ser likheter i hvordan jenter behandles under store kriser.

DEN HELSVARTE DAGEN

Hendene til Nazaneen (16) er tørre. Etter nok en 12-timers økt med veving av tepper har huden begynt å sprekke opp.

– Jeg føler meg ødelagt, både fysisk og psykisk. Det er så vanskelig å konsentrere seg. Jeg blir veldig opprørt og deprimert, sier Nazaneen.

Det var ikke et slikt liv hun hadde sett for seg. Nazaneen hadde store drømmer, og målet var å bli lege. Men én dag endret alt seg. Hun kaller det for den helsvarte dagen.

– Vi hadde eksamener, men moren min sa at vi ikke kunne gå på skolen fordi de hadde stengt. På denne dagen forsvant alt håp. Tross utfordringen, har ikke Nazaneens pappa gitt opp håpet.

– Pappa sier at jeg fortsatt kan få en framtid og at jeg fortsatt vil være en uavhengig kvinne og ha alle tingene jeg ønsker meg, sier Nazaneen.

«Når jeg tenker på den dagen gråter jeg, fordi det var nettopp på denne dagen all framtid og håp forsvant.»

NAZANEEN (16)

JEG HAR BLITT EN HUSMOR

Mahnor (13) elsker å gå på skolen og jobbet hardt. Hun ville ta utdanning, få seg en god jobb og hjelpe familien som er i en vanskelig situasjon. Hennes fire eldre brødre har slitt med rus, og faren har helseproblemer.

– Jeg ble glad og stolt da jeg kunne svare på alle spørsmålene i timen, og jeg hadde alltid gjort alle leksene. Jeg hadde et håp om å bli lege eller lærer. Jeg har aldri drømt om å bli husmor, sier Mahnor.

Da skolene stengte, mistet Mahnor alt håp. Hun ble værende hjemme og fikk mange nye oppgaver.

– Jeg har det ikke så bra når jeg bare gjør husarbeid. Før gikk jeg på skolen og holdt en penn eller en bok. Nå holder jeg gress for å mate geitene.

JENTENES NYE HVERDAG

Sacha har reist over hele Afghanistan for å dokumentere hvordan Talibans forbud mot jenters rett til utdanning har påvirket tenåringsjenters liv. Hun har skrevet ned deres historier og avbildet dem i deres nye hverdag. Hender som en gang holdt i penn og bøger – holder nå verktøy, bøtter og fat.

Intervjuene og møtene med de afghanske jentene de siste månedene, har gjort sterkt inntrykk på henne.

– Afghanske jenter kan ikke kjempe denne kampen alene. De trenger all den hjelpen de kan få! ●

Redd Barna har valgt å anonymisere jentene som forteller sin historie for å beskytte dem.

– Undertrykkelse av kvinner og jenter er dessverre ikke noe nytt. Men det er ekstra smertefullt å se at de rettighetene afghanske jenter har klart å vinne over tid, blir revet bort, sier Sacha og legger til:

– Over natten gikk Afghanistans tenåringsjenter fra å drømme om en framtid der de kunne være leger, ingeniører eller lærere, til å frykte en fremtid i fullstendig mørke.

MØRK FREMTID

Dette er dessverre den skremmende virkeligheten for mange afghanske jenter etter at Taliban fratok dem retten til utdanning. Jentene tvinges nå til å tilbringe dagene hjemme.

De må arbeide på gårder og ta vare på husdyrene – eller passe de yngste barna i familien, stelle huset og lage mat.

Redd Barna har jobbet i Afghanistan siden 1976.

Vi har hjulpet 2 161 237* barn

(*september 2021 til desember 2022) fordelt på 17 av landets provinser.

VI MISTER LIVET VÅRT

Fjorten år gamle Saima bruker store deler av dagen på å gjøre tungt arbeid.

– Mesteparten av tiden min bruker jeg på å bake brød. Det er slik jeg tjener penger til familien. For ett stykke brød tjener jeg bare 4 afs (48 øre). Jeg tar også vare på dyrene våre, sier Saima.

Det at jenter ikke får fullføre skolegangen og i stedet blir tvunget til å jobbe, kan få store ringvirkninger. Saima ser allerede konsekvensene, og hun er urolig for jentene i sitt lokalsamfunn.

– Om jeg fortsatt ikke går på skole når jeg blir 17 eller 18 år, kan foreldrene mine love meg bort.

Den økonomiske situasjonen i landet fører til at mange familier velger å gifte bort døtrene sine. Men jenter som Saima, har ikke noe ønske om å giftes bort.

– Utdanning er en viktig del av livet vårt, og hvis vi ikke kan gå på skolen, mister vi håpet. Og uten håp, mister vi livet vårt, sier Saima.

VI VIL TILBAKE TIL SKOLEN

Asiya (15) og søsteren hadde forberedt seg i lang tid og så fram til eksamen. Men da eksamensdagen kom, ble de plutselig bedt om å dra hjem.

– Vi dro til skolen, men da vi åpnet skoleporten, fortalte renholderen oss at skolen var stengt og at vi måtte dra hjem. Det er et trist minne. Jeg følte meg så hjelpeløs.

Asiya har lenge drømt om å bli lege.

Men drømmen blir stadig fjernere. Nå tilbringer hun dagene med sin mor og gjør husarbeid.

– Dette er min melding til verden: Jeg pleide å holde en penn og en bok. Nå holder jeg en kost. Den er et symbol på håpløshet.

– Gi gutter og jenter lik rett til utdanning. Vi vil tilbake på skolen!

IKKE HOLD MEG TILBAKE

Nasima føler seg veldig alene i verden. Moren hennes døde for fem år siden. Nå som hun er utestengt fra skolen, har hele det sosiale nettverket hennes brutt sammen.

– Jeg hadde et godt forhold til vennene og lærerne mine. Nå har jeg ikke sett dem på omtrent et år, og jeg savner vennskapet.

Nasima har fått en rekke nye plikter hjemme. Tre ganger om dagen tar hun med seg en stor bøtte og går opp en bratt og vanskelig vei for å hente vann. Hun lager frokost til søsknene sine, melker geitene, lager middag, tar oppvasken, vasker klær og jobber med faren sin på åkrene.

– Om denne situasjonen fortsetter, vil livet mitt bli slik jeg har det nå. I andre samfunn er kvinner utdannet og sterke. Hvorfor skal vi holdes tilbake? Dette gjør meg trist, og det får meg til å gråte.

Redd Barna har gitt hjelp innenfor:

Helse: 550 665 barn
Ernæring: 434 785 barn
Matsikkerhet: 306 343 barn
Nødhjelp: 88 088 barn
WASH*: 451 785 barn
*water, sanitary, hygiene / tilgang til rent vann, sanitære forhold, hygiene
Utdanning: 295 359 barn
Beskyttelse: 34 213 barn

80%

av afghanske jenter er anslått å være uten skolegang. Det tilsvarer rundt 2,5 millioner jenter. (UNESCO)
Jenter i aldersgruppen 10-18 år er hardest rammet

50%

av Redd Barnas lokalt ansatte i Afghanistan er kvinner.

63%

av Afghanistans befolkning er under 25 år.

FØLER MEG FASTBUNDET

– Det føles som om beina og hendene mine er bundet fast med et tau. Jeg kan ikke være den personen jeg vil være.

Slik beskriver Zainab den nye hverdagen etter at skolene ble stengt for jenter. Skolegang er byttet ut med matlaging, oppvask, matning av kyllingene og klesvask.

Å plutselig slutte på skolen, miste friheten, ungdomstiden og venner, er tungt for de aller fleste barn.

– Det har hatt en innvirkning på min mentale helse. Jeg var glad da jeg gikk på skolen, men nå er jeg trist hele dagen. Det er ikke en god følelse.

4000

skoleklasser er opprettet av Redd Barna i nærmiljøer for dem som ikke får tilgang til det formelle utdanningssystemet.

DET SKJER I NORGE

FOTO: REDD BARNA

HELT ÆRLIG!

LEVEKÅR

Helt ærlig! er inne i sitt fjerde år. Gjennom prosjektet legger Redd Barna til rette for å skape en demokratisk møteplass mellom ungdom og lokalpolitikere. I ti uker får skoleelevene jobbe med reelle politiske saker som opptar dem. Målet er å gi elevene politisk mestringsfølelse og innflytelse, både i skolehverdagen og i sine lokalsamfunn. Prosjektet er rettet mot barn og unge som bor i områder med levekårsutfordringer.

Helt ærlig! ble startet på Rommen skole i Stovner bydel i 2020, og i fjor ble prosjektet oppskalert til bydel Alna og Lindeberg skole. I år fortsetter vi utvidelsen. Vi har klart å få med Fredrikstad kommune med Haugeåsen ungdomsskole, i samarbeid med demokratiprojektet Demos. Dette er første gang vi jobber med en hel kommune.

I Fredrikstad har elevene valgt temaet psykisk helse, noe som har skapt et stort engasjement hos både elever, lærere og politikere. Bydel Sagene og Indre Østfold kommune har også vist interesse for temaet og ønsker å gjennomføre prosjektet.

Vi gleder oss over å se at prosjektet sprer seg, og at så mange ser viktigheten av å skape arenaer for reell medvirkning.

TID FOR BASAR

FRIVILLIGHET

Sigurd, Even og Torjus går i 8. klasse ved Øystre Slidre ungdomsskole i Innlandet. I april hadde de tverrfaglig uke på skolen, der de blant annet skulle gjøre en innsats for andre. Guttene valgte å lage vaffelbod og gi overskuddet til Redd Barna, og de fikk inn hele 3100 kroner! Tusen takk for innsatsen!

Hvert eneste år setter hundrevis av barn i gang basarer, loppemarked og kake- og blomsterutsalg for å hjelpe barn over hele verden. De gjør det alene, sammen med familien eller med skoleklassen.

Har du også lyst til å prøve det sammen med ditt barn eller barnebarn? Skann QR-koden på bildet under og se hvordan du kan motta en gratis basarpakke.

FOTO: ERIK NORDERUD

FOTO: NORA INGDAL

NY BOK OM MODIGE KVINNER

DOKUMENTAR

Hilde Vesaas' nye bok *Nansenhjelpens modige kvinner* dokumenterer en dramatisk periode. Boka minner oss på hvorfor Redd Barna ble stiftet og hvorfor barn i krig og konflikt trenger prinsippfaste og handlekraftige kvinner og menn.

I kjølvannet av første verdenskrig etablerte Fridthjof Nansens sønn, Odd Nansen, den humanitære organisasjonen Nansenhjelpen for å gi flyktninger som manglet statsborgerskap nye oppholdsland.

Da jødeforfølgelsene ble trappet opp på 30-tallet, var det spesielt kvinnene i Nansenhjelpen – deriblant Tove Filseth og Sigrid Helliesen Lund, Redd Barnas første styreleder

– som satte søkelyset på barna. Norge ønsket ikke å ta imot jødiske flyktninger – og heller ikke foreldreløse eller forfulgte barn. Men Tove og Sigrid ga seg ikke. De jobbet utrettelig med å påvirke myndighetene, og høsten 1939 ble 37 jødiske barn reddet ut av Tsjekkoslovakia og tatt med til Norge.

I 1942 starter også forfølgelsen av norske jøder. For å beskytte barna, brente Sigrid Nansenhjelpens arkiver. Men kvinnene ble satt i et svært vanskelig dilemma: Hvor er de jødiske barna tryggest? Hos sine familier i Tsjekkoslovakia eller i Norge?

Bokas detaljerte beskrivelser bringer ny og smertefull kunnskap om hva som skjedde.

BEDRE LEVEKÅR

UTREDNING

En regjeringsoppnevnt ekspertgruppe skal utrede hvilke tiltak som kan gi barn som vokser opp i fattigdom i Norge bedre levekår. Gruppen skal også komme med forslag som forebygger at fattigdom går i arv.

Redd Barna vil gi innspill til dette viktige arbeidet, og vi har invitert til lokale møter med medlemmer av ekspertgruppen, blant annet i Bergen, Bodø og Ålesund. I tillegg har vi dialog med barne- og ungdomsråd rundt omkring i landet, som har satt tematikken på agendaen i kommunestyremøter.

Bruk QR-koden for å lese Redd Barnas skriftlige innspill til ekspertgruppen. Her får du et godt innblikk i det vi mener er viktig i arbeidet med å gi barn i Norge som vokser opp i familier med lav inntekt bedre levekår – og hva som forebygger fattigdom i et barnerettighetsperspektiv.

Ferradji Fatiha Rezkallah og datteren Malek (10) storkoste seg og var glade for at de fikk være sammen med andre og feire id på festen i Drammen.

DEN STORE ID-FESTEN

Over 500 barn og voksne
kom sammen og moret seg
da årets id-fest gikk av
stabelen i Drammen.

TEKST OG FOTO: HEDVIG IDÅS

- Vi hadde ikke et godt svar på hvorfor vi ikke gjorde noe i forbindelse med id. Da det ble etterlyst, var det egentlig bare å sette i gang. Vi hadde på en måte fått et oppdrag!

Rina Kamilla Yamamoto i Redd Barna Drammen er på plass i det store aktivitetshuset i bydelen Fjell.

Det er en kald og regntung søndag, men inne i huset er det yrende liv, latter og barneskrik. I alle etasjene er det aktiviteter for barna som har kommet med sine familier for å feire id.

Det hele startet med at frivillige og folk i lokalmiljøet spurte om ikke Redd Barna kunne finne på noe til feiringen av fastens avslutning, slik de gjør ved andre høytider som jul og påske.

- Vi startet med å snakke med folk som har muslimsk bakgrunn i nærmiljøet for å høre hva slags feiring de ønsket seg, sier Yamamoto.

Redd Barna inviterte til et samarbeid og fikk med seg kommunen og en rekke organisasjoner og frivillige. Da den første id-festen ble arrangert i fjor, møtte flere hundre mennesker opp.

- Vi var litt nervøse for at det skulle bli feil at ikke-muslimer skulle lage noe for muslimer. Men vi har kun fått veldig gode tilbakemeldinger. Det er en id-feiring som er åpen for alle, så her er folk velkomne uansett bakgrunn eller religion, sier Yamamoto.

SAMMEN PÅ FEST

Ferradji Fatiha Rezkallah og datteren Malek Rezkallah (10) var blant de over 500 som møtte opp på årets feiring.

Hennamaling hører med når det er id-fest, og mange barn fikk dekorert hendene sine.

Malek elsker id-feiring, spesielt fordi de barna får godteri og nye klær til festen.

Barna er i sentrum når det er id-fest på Fjell, og de fant på mye moro under feiringen.

– Vi har ikke så stor familie i Norge. Det er kjemp fint for oss å komme hit, møte andre og dele gleden med å feire id, sier Ferradji.

Julia Wong, som er prosjektkoordinator for Redd Barna i region øst, forteller at det ikke er tilfeldig at arrangementet ble lagt til bydelen Fjell, der en høy andel av befolkningen har flerkulturell bakgrunn.

– Dette er et område med levekårsutfordringer. Mange har ikke hatt noe sted å feire id, og det har vært et sterkt ønske om et slikt arrangement, sier Wong.

Under id-festen fikk barna være med på mange aktiviteter. Det var sirkusskole, sceneshow, et verksted der de kunne lage buttons og mye annet. Hennamaling var også veldig populært.

70 PANNER MED BROWNIES

God mat står sentralt når det feires id, og den ble levert av Jasmin kvinnenettverk som holder til i Drammen. Dette er et nettverk for kvinner med minoritetsbakgrunn. De jobber for at flest mulig skal komme seg ut i arbeid og bli integrert i storsamfunnet.

Til festen hadde de laget 400 kylling- og vegtarwraps og 70 langpanner med brownies.

– Det har vært lange dager med forberedelser, men det går bra. Det er så fint å se at alle er så fornøyd med maten, sier Sito Xi Minn, som er med i kvinnenettverket.

ÅRLIGTRADISJON

Etter tre timer med fest og feiring, ble huset sakte tømt for folk, og mange takket på veien ut.

– Det har vært en helt fantastisk dag med blide folk og veldig god stemning!

Yamamoto i Redd Barna forteller om alle de gode tilbakemeldingene de har fått, som bestemoren som sa at hun aldri hadde trodd at hun skulle få oppleve en så fin og stor id-feiring utenfor sitt hjemland. En alenemor fortalte at hun hadde sett for seg at hun bare måtte dra hjem og se på TV etter at hun hadde vært i moskeen – og hvor glad hun var for at hun heller kunne ta med barna på en fest og være sammen med andre.

Yamamoto gjør det klart at de ønsker å gjøre festen til en årlig tradisjon.

– Jeg tror det er fint at organisasjoner som oss er med på dette. Vi har i hvert fall fått veldig gode tilbakemeldinger på at det er positivt at en ikke-muslimsk organisasjon lager en fest for alle. ●

ID-FEST MED REDD BARN

- For andre året på rad arrangerte Redd Barna id-fest på Fjell i Drammen.
- Id-festen er et ikke-religiøst arrangement som er gratis og åpent for alle.
- Arrangementet inngår i rett til lek og fritid-prosjektet til Redd Barn.
- Redd Barna region Øst er hovedansvarlig for arrangementet og har samarbeidet med lokalgruppen, samt en rekke andre aktører som Neon fritidsklubb, Fjell bibliotek, Danvik-Fjell frivillighets-sentral, Forandringshuset Drammen og Knutepunkt Fjell.
- Region Sør har også arrangert id-fest to år på rad. I år kom det over 700 besøkende til arrangementet i Arendal.

Martin holdt hodet kaldt da han ble lurt av en eldre mann på nett. 16 år etter den skremmende opplevelsen på Bryggen i Bergen, har historien hans blitt til true crime-serie.

Ny true crime-serie om overgripere på nettet:

EN TELEFON FRA MARTIN STARTET OPPRULLINGEN AV PEDOFILT NETTVERK

Martin Krossnes var 15 år da han ringte politiet. Han hadde chattet på nettet, avtalt et møte og trodde han skulle møte en jevngammel gutt på Bryggen i Bergen. Så dukket det opp en godt voksen mann.

TEKST: ELIN TOFT

FOTO: PAUL SIGVE AMUNDSEN

– Det er bra at det er laget en TV-dokumentar som går verden rundt. Den viser at ingen overgripere er trygge, sier Martin Krossnes i dag.

32-åringen bor utenfor Bergen og jobber med nettbaserte FIFA-spill.

Denne våren vises true crime-serien «Operasjon Lost Boy» på strømmetjenestene Discovery+ og HBO+. Serien på seks episoder dokumenterer hvordan Interpol møysommelig ruller opp et stort nettverk av overgripere i mange land. Politiet finner etterhvert et enormt bildemateriale som deles på det mørke nettet. Og verst av alt: Mange av barna er blitt misbrukt i flere år.

STARTET I BERGEN

Historien starter i Bergen i mai 2006. Martin Krossnes er 15 år gammel. Han sitter og chatter på en internettkafé.

Martin tror han snakker med en gutt på samme alder, og det viser seg at de har mange felles interesser. De chatter blant annet lenge om politiske saker, og avtaler å møtes for å prate videre om politikk.

Avtalen er at de skal møtes på Bryggen i Ber-

gen, og at de skal vinke til hverandre. Men når den andre vinker til Martin, er det ikke en gutt på samme alder – det er en voksen mann. Martin blir veldig urolig og får kraftig hjertebank.

– Vi snakket litt sammen, og så foreslo mannen at vi skulle gå opp på hotellrommet hans. Da skjønte jeg at noe var galt, forteller Martin.

Han blir redd, og sier til mannen at han først vil kjøpe noe på Narvesen-kiosken like ved.

– Tankene raste gjennom hodet mitt på vei til kiosken. Jeg var så stresset at jeg spurte personalet om å få låne en telefon i stedet for å bruke min egen. Så ringte jeg til politiet.

39 ÅR GAMMEL POLITIMANN

Til alt hell er det en politipatrulje i området. Men mannen er borte.

Så kommer Martin på at han har telefonnummeret til mannens mobil. Når politifolkene sjekker nummeret, kan de ikke tro det de ser: Mannens mobil er registrert på politikammerets adresse i Bergen!

Martin husker også hvilket hotell som mannen bor på. Da politiet banker på riktig dør på hotellet, kommer mannen ut naken, bortsett fra et håndkle rundt livet.

Mannen som hadde utgitt seg for å være en tenåringsgutt, er en 39 år gammel politimann som jobber ved Odda politidistrikt.

Forbudet mot å snike seg inn på barn med seksuelle hensikter, den såkalte «Grooming-loven», kom først noen år senere, så i utgangspunktet var ikke dette en sak for politiet. Men de to politifolkene som rykket ut, hadde en følelse av at det var «noe mer» i denne saken, og gikk grundig til verks. Hadde de ikke gjort det, hadde saken gått under radaren.

Politimannen blir pågrepet på stedet. Mobiltelefon og pc blir beslaglagt. Men det tar et helt år før innholdet blir undersøkt. Når dette endelig skjer, blir det funnet overgrepshandlinger av barn.

SLIK KAN EN OVERGRIPER GÅ FRAM:

- Velger ut et barn i for eksempel spill på nett eller sosiale medier, og kartlegger deretter barnets behov og interesser.
- Kan først lyve om egen alder og kjønn.
- Viser interesse og omsorg for barnet, og skaper god kontakt.
- Bygger opp tillit og vennskap med barnet.
- Spør om bilder av barnet.
- Gir barnet ting det ønsker seg eller oppmerksomhet.
- Begynner gradvis å snakke om sex.
- Spør om å møtes.
- Fortsetter å kontakte barnet, selv om barnet ikke har svart.
- Spiller på barnets samvittighet.
- Etter å ha skapt et nært vennskapsforhold eller kjærlighetsforhold, kan barnet manipuleres og overtales til seksuelle handlinger.

TALL OG FAKTA

32%

av barn mellom 9 og 17 år har fått seksuelle meldinger

- 93 % av alle barn mellom 9 og 11 år har mobil.
- 56 % av 10-åringene er på sosiale medier.
- 50 % av 1–5 åringer har tilgang til nettbrett.
- 51 % av alle 9 åringer har egen profil på sosiale medier.
- 26 % av 9–18 åringer har opplevd at noen har vært slem med dem på nett.
- 50 % av unge angrer på noe de har lagt ut på sosiale medier.

Kilder: Medietilsynet,
Tilgang, bruk, risiko og muligheter.
Norske barn på Internett. UIO

FOKUS PÅ GUTTER

Overgrep mot gutter er et underreportert problem som Redd Barna har satt fokus på. Blant annet er det laget en liten film som på en fin måte forteller om problemet. Du ser filmen ved å skanne QR-koden under.

ENORME BESLAG

Pågrepelsen i Bergen ble starten på en opprulling av et verdensomspennende nettverk av pedofile. Gjennom internasjonalt politisamarbeid ble nettverket, som begikk overgrep og delte bildene mellom seg, sporet opp. Den norske overgriperen hadde hatt kontakt med andre pedofile overgripere i land som Storbritannia, Romania, Italia, USA og Brasil. En pakistansk mann ble pågrepet av britisk politi, og en italiener ble arrestert for å være i besittelse av 1,3 millioner overgrepsbilder. Dette var mer enn det totale antallet bilder Interpol hadde i sine arkiver på denne tiden.

De mange involverte og etter hvert arresterte, har gjort saken som startet i Bergen til en av verdens mest omfattende pedofilisaker.

– Når du forgriper deg på et barn, så ødelegger du et liv. Du river i stykker en

framtid. Ofte sitter offeret igjen med skyldfølelse, selv om det aldri er offeret sin feil, sier Martin i dag.

MÅ VÅGE Å SNAKKE

Etter den skremmende opplevelsen på Bryggen i Bergen, engasjerte Martin seg sterkt i overgrep og vold mot barn.

I flere år var han med på samlinger i regi av Redd Barna og Redd Barnas ungdomsorganisasjon Press, der han fortalte sin historie.

– Jeg har lært mye av Redd Barna, særlig av nettvettreglene. I dag hadde jeg aldri avtalt et møte med en fremmed person.

Martin er også opptatt av hva myndighetene gjør for å beskytte barn og unge mot nettrelaterte overgrep.

– Politikerne må bevilge flere ressurser og våge å snakke om et komplisert og tabubelagt tema. De kan ikke sitte på gjerdet, men må handle nå.

TA KONTAKT MED POLITIET

Martin Krossnes har vært med på innspillingen av TV-serien, som har pågått i flere land over lang tid.

Han er veldig fornøyd med resultatet, og mener serien kan være med på å bevisstgjøre barn og unge om faren for overgrep knyttet til nettet.

– Unge må være klar over farene når de beveger seg inn i den digitale verdenen. I dag er det veldig lett for mennesker med dårlige hensikter å ta kontakt med barn. Det er lettere enn noen gang.

Etter hendelsen på Bryggen i Bergen, ble Martin avhørt av politiet samme kveld som han tok kontakt.

Han kjente seg trygg og godt ivaretatt, og i dag har han en klar oppfordring til barn og unge:

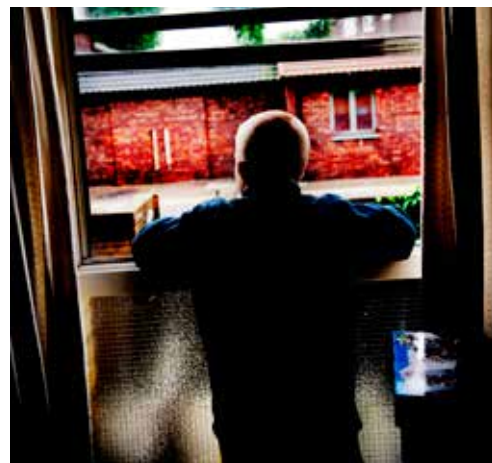
– Ta kontakt med politiet hvis du er utsatt for overgrep, eller om du er usikker på situasjonen. Der får du hjelp. Det er ikke

farlig å ta kontakt med politiet. Tvert imot kan det redde både deg og andre.

HVA MED OVERGRIPEREN?

Politimannen som ble avslørt av Martin Krossnes ble i 2010 dømt til 10 års forvaring, for blant annet seksuell omgang mot flere gutter i alderen 10 til 15 år fra Norge, Romania og Brasil, samt produksjon og besittelse av materiale som seksualiserer barn. Bildematerialet som ble funnet, viste tortur og mishandling av barn.

Mannen ble først prøveløslatt i 2016. Kort tid etter begikk han nye alvorlige lovbrudd. Etter dette ble han pågrepet og satt inn igjen. I vår har saken hans på nytt vært oppe i retten. Retten slår fast at 10 år med behandling ikke har virket, og at han fremdeles er en trussel mot barn og unge. Han ble i februar i år dømt til fem nye år i forvaring. Dommen er anket. ●

ET STORT SAMFUNNSPROBLEM

– Jeg har jobbet med dette feltet i snart 20 år for Redd Barna. Det Martin opplevde i 2006, er et økende samfunnsproblem, sier Kaja Hegg.

Undersøkelser har vist at svært mange barn og unge ikke sier ifra om overgrep.

– Barna kan ha blitt manipulert til å føle seg ansvarlig for det som har skjedd. Trusler og utpressing er heller ikke uvanlig, sier Hegg.

Barn og unge kan også være redde for at voksne skal bli sinte fordi de har gjort noe som de ikke har lov til eller frykte straff – som at foreldrene skal ta fra dem telefonen, pc-en eller nettbrettet.

Hun oppfordrer alle foreldre til å engasjere seg i barnas digitale hverdag og ha en dialog med dem om hvordan de kan være trygge på nett.

– Barn trenger restriksjoner og grenser for bruk, men dette er vanskeligere for større barn, fordi tilgang til nett er nødvendig for å leve et vanlig ungdomsliv.

Det er derfor viktig å ha god relasjon til barna, så de kjenner seg trygge på at de kan si ifra om de opplever noe som ikke er bra.

Hegg mener det er svært viktig at myndighetene tar nettovergrep mot barn og unge på det største alvor.

– Vi mener myndighetene må tilrettelegge bedre for god offentlig informasjon til barn og unge, slik at de får kunnskap om egne rettigheter og nettrelaterte overgrep.

Redd Barna mener også at ansatte i skolen, barnevernet og folk som er engasjert i fritidsaktiviteter må få bedre veiledning og opplæring om nettbruk. ●

FOTO: MOTERSHIP ENTERTAINMENT

På datamaskinen til den 39 år gamle politimannen oppdages det etter hvert overgrepsmateriale som leder etterforskningen til en rekke land. Bildet er hentet fra filmen *Operation Lost Boy* og viser amerikansk politi under trening.

REDD BARNA MENER

BARNDOM I TILFLUKTSROM

En fersk rapport fra Redd Barna viser at barn i Ukraina i gjennomsnitt har oppholdt seg 920 timer i tilfluktsrom det siste året. Foto: Oleksandr Khomenko /

Vi har nå hatt mer enn ett år med fullskala krig i Europa. Jeg ser på bildene til Redd Barnas utenlandssjef, Nora Ingdal, fra hennes besøk i Ukraina i mars.

7-B i kyrillisk alfabet, står det på en vegg der maling flasser av, klasse 7B altså. Taket er veldig lavt over rekkene av tett plasserte små stoler. Når flyalarmen går, løper barna ned hit, til skolens tilfluktsrom, der læreren prøver å fortsette undervisningen. Er det en lettelse, en avkobling å måtte tenke på matte i stedet for å bekymre seg for hva denne flyalarmen betyr?

Nora forteller hun sov med klærne på mens hun var i Ukraina. Alltid klar til å løpe til et tilfluktsrom, også når flyalarmen plutselig går midt på natta. Jeg tenker

på alle de ukrainske barna som sover med klærne på natt etter natt.

920 timer – det er gjennomsnittet for hvor lenge barn i Ukraina har oppholdt seg i tilfluktsrom i løpet av det siste året, ifølge en fersk rapport fra Redd Barna. Det tilsvarer 38 dager, over én måned i tilfluktsrom til lyden av flyalarm. I Kharkiv er gjennomsnittet på over 1500 timer. Hvor lange føles disse timene for barn?

De har vært med på mye øving for å komme seg til tilfluktsrommet raskt og rolig. Lærerne har lagt inn en stor innsats for å gjøre disse øvelsene morsomme, for å viske krigens frykt ut av situasjonen. De yngste barna kaller tilfluktsrommet «hulen» og spør når de skal dra dit neste gang.

Men ikke alle skoler har tilfluktsrom.

Noen barn søker dekning i bunkere, andre i metrostasjoner eller kalde og fuktige kjellere. Og mange barn har mistet skolen sin. Over 2600 skolebygg er skadet under angrep, flere enn 400 av dem er bombet i stykker.

I gjennomsnitt har fire barn blitt drept eller skadet hver eneste dag siden konflikten eskalerte i februar i fjor. Redd Barna minner om at det finnes regler også i krig. Disse reglene forbyr angrep på sivil infrastruktur, inkludert skoler. De som bryter internasjonal humanitærrett og krenker barns rettigheter, må stilles til ansvar.

Over 4 millioner barn i Ukraina har behov for humanitær hjelp. Krig og konflikt rammer barn ekstra hardt, fratrar dem trygghet, utdanning og framtidshåp.

Redd Barna

Redd Barna har jobbet i Ukraina siden 2014 og vi fortsetter vårt arbeid for beskyttelse av barn og deres rettigheter. Vi bringer inn viktige medisiner og støtte til helseteam og sykehus. Vi støtter familier med kontanter til mat, medisiner og andre nødvendigheter. Vi leverer skoleutstyr til barn, organiserer sommerleirer, reparerer ødelagte skoler og setter opp digitale læringscentre.

Våre psykologer og mentale helseeksperter gir psykososial støtte til barn og familier som sliter med traumer. Behovene er enorme. I en spørreundersøkelse utført av Gradus Research i fjor, oppgir 75 prosent av ukrainske foreldrene at deres barn viser tegn på traumer.

Vi og våre lokale partnere driver også

trygge oppholdssteder, der barn kan leke og bli kjent med andre barn.

Og bare være barn - igjen.

I år er vi så heldige at TV-aksjonen går til Redd Barnas arbeid for å hjelpe barn rammet av krig - i Ukraina og en rekke andre land. Jeg håper du ønsker å være med på verdens største dugnad. Sammen kan vi sørge for at over 100 000 barn skal få leke, lære og leve i fred.

Hilsen
Birgitte Lange
generalsekretær i
Redd Barna

TAKK TIL VÅRE HOVEDSAMARBEIDSPARTNERE

BDO støtter Redd Barnas arbeid med utdanning, samt vårt arbeid i Norge. I tillegg bidrar BDO med pro bono-arbeid.

NorDan støtter vår internasjonale kampanje Safe Back to School som vil hjelpe flest mulig barn tilbake til skolebenken etter Corona-nedstenging.

Wiersholm støtter Redd Barnas arbeid for barns rettigheter. Advokatfirmaet bidrar med juridisk kompetanse, pro-bono arbeid og prosjektstøtte.

SAMARBEIDSPARTNERE

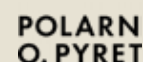
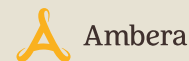

FOTO: MUSTAFA SAIED

Ofret alt for barna

Dina (6) legger hodet på puten og trøster pappaen sin, som fortsatt er sengeliggende etter at han brakk ryggen i jordskjelvet.

Dina og storebror Ahmad (12) lå og sov da det kraftige jordskjelvet knuste hjemmet deres i Aleppo i Syria. Hele huset begynte å riste. For å beskytte barna fra det fallende taket, brukte mamma Amani (28) og pappa Lutfi (33) kroppene sine

som skjold. Familien ble liggende under ruinene i fire timer før de alle ble reddet ut av naboer som hørte skrikene deres. De mistet alt de eide, men berget livet.

Takket være våre støttespillere har Redd Barna gitt familien til Dina nødhjelp som medisiner, tepper, mat, klær og midlertidig husly.